

ONDE ESTÁ TEU IRMÃO

CAMPAÑA DA FRATERIDADE - 1974

Esta pergunta foi dirigida por Deus ao primeiro irmão da família de quem tem conhecimento a história: Caím. Dentro do contexto em que narra a Sagrada Escritura, esta pergunta assemelha-se a um raio fulminante que corta a tempestade e escolhe um homem para nele se encarnar. Caím acabou de matar seu irmão, levado pelo ciúme e pela mesquinhez. Pelo medo de rivalidade e pela inveja. Pela incapacidade de ver algum feliz.

Esta pergunta Deus a repetiu muitas e muitas vezes no correr da história. Só que a história não a registrou. Infelizmente, a morte de um irmão se tornou tão comum, que a história e os homens passaram a encarar o fato sempre com mais normalidade. E ali está o doloroso da realidade. E ali está também a suprema atualidade da Campanha da Fraternidade de 1974 subordinada ao slogan: onde está teu irmão? É um grito que a Conferência Nacional dos Bispos do Brasil lança a toda a nação brasileira, que ao lado das outras nações do mundo também tem necessidade urgente de parar e tentar responder a esta interrogação de Deus. Porque também nós deixamos nosso irmão morrer no campo. Deixamos morrer nas calçadas e asfaltos, nas nossas estradas de terra batida e nas grandes vias asfaltadas, das quais tanto nos orgulhamos. Deixamos-lo morrer às portas de nossos hospitais bem aparelhados ou à espera de hospitais...

Caím tomou uma queixada de animal e bateu na cabeça do irmão. Os homens de hoje, mais civilizados, já não usam queixadas. Mas inventaram mil outros instrumentos tão mortais como os de Caím. Não é, porém, o instrumento que atenua nossa falta e nosso pecado. Porque é sempre um irmão que tomba. E o que Deus vinga é o sangue do irmão, não o modo como o irmão foi abatido. Deus pede contas não do instrumento que foi abatido, mas da vida que foi ceifada. Tanto faz se esta vida estava no final de seus dias naturais, se estava em plena força, ou se era uma vida que mal se iniciava no laboratório maravilhoso do seio de uma mãe.

Esta Quaresma será marcada por esta pergunta de Deus. Esta pergunta de Deus deve, como dardo de fogo, rasgar nossa noite de insensibilidade. Deve abrir nossos olhos e lançar-nos à procura de nosso irmão. Não só não matar. Mas não deixar que o matem. Porque, quando Deus dirige esta pergunta, espera uma resposta. E para responder a Deus reclama-se uma consciência limpa de culpa. Que esta pergunta nos alerte, para que não tenhamos a resposta.

HUGO BAGGIO

RIO-NITERÓI, a maior ponte do mundo

A ponte PRESIDENTE COSTA E SILVA, é a maior obra do mundo em volume de obra, maior extensão, uma das principais realizações da Engenharia brasileira do século XX.

Inaugurada em data de ontem, dia 4 de março e entregue ao tráfego normal pelo Presidente Emílio Garrastazu Médici e o Ministro dos Transportes, Mário Andreazza.

CONHEÇA A PONTE!

A Rio — Niterói representa o maior conjunto estrutural do mundo em vista do volume ocupado. Além disso, em termos mundiais, ela é também a maior estrutura já realizada na forma de aduelas coladas. O vão central sobre o canal de navegação bateu o recorde em viga reta metálica do mundo, que antes era de 260 metros e pertencia à Iugoslávia — ponte sobre o rio Sava — e hoje está na baía de Guanabara, com um comprimento de 300 metros.

Segundo suas destinações, as pontes podem ser passadeiras para pedestres, rodovias, ferroviárias e mistas, sendo chamadas de viadutos quando não cruzam um curso d'água; passagens inferiores ou superiores, quando passa sob ou sobre um caminho de ferro; pontões, quando apresentam pequenos vãos; e aquedutos são espécies de pontes para a passagem de água.

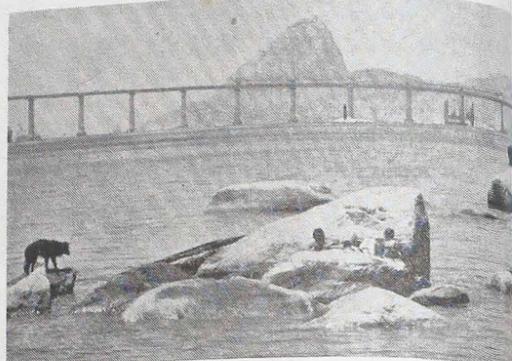
As pontes mais antigas foram construídas de madeira e depois também de alvenaria. No século 19 iniciou-se a utilização do ferro e, mais tarde, do aço. Atualmente, a mistura do cimento, água, areia, brita e, por vezes, outros aditivos destinados a conferir propriedades especiais, que forma o betão, é o material mais utilizado na construção de pontes, sob as formas de betão simples, armado e pré-esforçado.

Betão armado, que os brasileiros chamam mais comumente de cimento armado, é constituído pelo betão de cimento e armaduras de aço. Pela combinação do betão e do aço, é possível explorar, devidamente, as capacidades de resistência desses dois materiais. O betão armado foi inventado em meados do século passado pelos franceses Lambot e Colnet.

De seu lado, o betão pré-esforçado é constituído por betão de cimento e armaduras de aço de alta resistência, em que as armaduras são pré-esforçadas de modo a criar no betão estados de tensão convenientes. A estrutura das pontes divide-se em infra-estrutura e superestrutura, correspondendo as primeiras às funções e obras de apoio, que transmitem ao terreno as cargas que lhes são aplicadas pela superestrutura, correspondente ao tabuleiro e aos elementos resistentes principais.

As distâncias entre apoios (pilares, etc.) são chamadas de vãos. Os principais tipos de estrutura utilizados em pontes são: os de vigas simplesmente apoiadas (em que um dos apoios é fixo e o outro é de rolamento, para evitar os inconvenientes das variações de temperatura); os de vigas contínuas, em que existe continuidade estrutural; as pontes em cantilever; as pontes em arco; as pontes suspensas (fundamente constituída por cabos, que suspendem uma viga de rigidez na qual se apoia o tabuleiro); as pontes rotativas e as basculantes (simples ou duplas), que podem ser suspensas para a passagem de navios.

A ponte mais alta do mundo é a Royal George, nos Estados Unidos, que passa a 321 metros de altura sobre o rio Arkansas. A ponte em arco de betão armado com o maior vão do mundo (290 metros) é a da Amizade construída pelo

DNER, entre o Brasil e o Paraguai, sobre o rio Foz do Iguaçu, ficando em segundo lugar a da cidade do Porto, em Portugal, com vão de 200 metros. A ponte mais comprida do mundo, com 5,4 km de comprimento, está na Louisiana (EUA), sobre o lago Pontchartrain, na Louisiana (EUA), sendo guindo-se de outra norte-americana, sobre a baía de Peake, com 28 km. A avaliação usual e correta da grandeza de uma obra estrutural se faz através da relação do volume ocupado pelas estruturas (tutores comprimento, largura e altura), desde a fundação até o nível onde estão implantadas as estruturas. No caso das pontes americanas, esse volume é de 1.260 metros cúbicos, enquanto o brasileiro é de 20.200.000 m³ — quase duas vezes maior. Uma seta ligando a Venezuela, com 8,6 km de comprimento e 17,40 m de largura, o que significa 2/3 da largura do Niterói.

A maior pênis do mundo é a de Verrazano, Brooklyn à Ilha de Staten, na baía de Nova York, concluída em 1905 com um vão principal de 1.067 metros. Anteriormente a maior, tem um vão de 1.260 metros e liga São Francisco à Marin County, na Califórnia, tendo sido concluída em 1937 na então ilha de São Francisco. A terceira é a de Mackinac, na Michigan (EUA), concluída em 1967, com vão de 1.140 metros. A Europa é a ponte sobre o Tejo, em Lisboa, com extensão total de 2.278 metros e vão principal de 350 metros. O maior vão livre do Brasil ainda é o de Hercílio Luz, inaugurada a 13 de maio de 1908, na ilha onde está Florianópolis (SC) com comprimento de 220 metros para uma extensão total de 882 metros.

Antes da Rio — Niterói, a ponte mais longa do mundo foi a de São Paulo com Mato Grosso, concluída em 1965, pelo DNER.

Com 13.900 km de extensão total, a Ponte Costa e Silva (Rio — Niterói) terá um percurso de 1.900 km de acesso em Niterói, representando um 26,4 metros divididos em duas pistas, cada uma com três faixas de tráfego de 3,5 metros cada uma, sobre a água, a altura da pista de rolamento no ponto de partida é de 32 m (ou seja, 80 m na transição para a estrutura metálica). Os principais dois de duzentos metros e um (sobre navegação) com 300 metros de comprimento.

Mostrando que, apesar do lugar-comum do termo Rio — Niterói tem um lugar de destaque no mundo do trabalho moderno; a sua construção é de trabalho equivalente ao de pelo menos 200 brasileiros no ramo da construção civil.

(Continua no próximo número)

NAJWIKSZY TYGODNIK POLSKI W AMER. POLUDN. - ZAŁOŻONY W 1920 ROKU "LUD" ("O POVO") O MAIOR JORNAL POLONES DA AMER. LATINA - FUNDADO EM 1920

KURYTYBA — 12 MARCA (março) — 1974 — Nr 3.365 — (11/74)

Most Rio-Niteroi

Em 1975, a inauguração do maior conjunto estrutural do mundo em vista do volume ocupado pelas estruturas (tutores comprimento, largura e altura), desde a fundação até o nível onde estão implantadas as estruturas. No caso das pontes americanas, esse volume é de 1.260 metros cúbicos, enquanto o brasileiro é de 20.200.000 m³ — quase duas vezes maior. Uma seta ligando a Venezuela, com 8,6 km de comprimento e 17,40 m de largura, o que significa 2/3 da largura do Niterói.

A maior pênis do mundo é a de Verrazano, Brooklyn à Ilha de Staten, na baía de Nova York, concluída em 1905 com um vão principal de 1.067 metros. Anteriormente a maior, tem um vão de 1.260 metros e liga São Francisco à Marin County, na Califórnia, tendo sido concluída em 1937 na então ilha de São Francisco. A terceira é a de Mackinac, na Michigan (EUA), concluída em 1967, com vão de 1.140 metros. A Europa é a ponte sobre o Tejo, em Lisboa, com extensão total de 2.278 metros e vão principal de 350 metros. O maior vão livre do Brasil ainda é o de Hercílio Luz, inaugurada a 13 de maio de 1908, na ilha onde está Florianópolis (SC) com comprimento de 220 metros para uma extensão total de 882 metros.

Antes da Rio — Niterói, a ponte mais longa do mundo foi a de São Paulo com Mato Grosso, concluída em 1965, pelo DNER.

Com 13.900 km de extensão total, a Ponte Costa e Silva (Rio — Niterói) terá um percurso de 1.900 km de acesso em Niterói, representando um 26,4 metros divididos em duas pistas, cada uma com três faixas de tráfego de 3,5 metros cada uma, sobre a água, a altura da pista de rolamento no ponto de partida é de 32 m (ou seja, 80 m na transição para a estrutura metálica). Os principais dois de duzentos metros e um (sobre navegação) com 300 metros de comprimento.

Mostrando que, apesar do lugar-comum do termo Rio — Niterói tem um lugar de destaque no mundo do trabalho moderno; a sua construção é de trabalho equivalente ao de pelo menos 200 brasileiros no ramo da construção civil.

(Continua no próximo número)

Em 1975, a inauguração do maior conjunto estrutural do mundo em vista do volume ocupado pelas estruturas (tutores comprimento, largura e altura), desde a fundação até o nível onde estão implantadas as estruturas. No caso das pontes americanas, esse volume é de 1.260 metros cúbicos, enquanto o brasileiro é de 20.200.000 m³ — quase duas vezes maior. Uma seta ligando a Venezuela, com 8,6 km de comprimento e 17,40 m de largura, o que significa 2/3 da largura do Niterói.

A maior pênis do mundo é a de Verrazano, Brooklyn à Ilha de Staten, na baía de Nova York, concluída em 1905 com um vão principal de 1.067 metros. Anteriormente a maior, tem um vão de 1.260 metros e liga São Francisco à Marin County, na Califórnia, tendo sido concluída em 1937 na então ilha de São Francisco. A terceira é a de Mackinac, na Michigan (EUA), concluída em 1967, com vão de 1.140 metros. A Europa é a ponte sobre o Tejo, em Lisboa, com extensão total de 2.278 metros e vão principal de 350 metros. O maior vão livre do Brasil ainda é o de Hercílio Luz, inaugurada a 13 de maio de 1908, na ilha onde está Florianópolis (SC) com comprimento de 220 metros para uma extensão total de 882 metros.

Antes da Rio — Niterói, a ponte mais longa do mundo foi a de São Paulo com Mato Grosso, concluída em 1965, pelo DNER.

Com 13.900 km de extensão total, a Ponte Costa e Silva (Rio — Niterói) terá um percurso de 1.900 km de acesso em Niterói, representando um 26,4 metros divididos em duas pistas, cada uma com três faixas de tráfego de 3,5 metros cada uma, sobre a água, a altura da pista de rolamento no ponto de partida é de 32 m (ou seja, 80 m na transição para a estrutura metálica). Os principais dois de duzentos metros e um (sobre navegação) com 300 metros de comprimento.

Mostrando que, apesar do lugar-comum do termo Rio — Niterói tem um lugar de destaque no mundo do trabalho moderno; a sua construção é de trabalho equivalente ao de pelo menos 200 brasileiros no ramo da construção civil.

Em 1975, a inauguração do maior conjunto estrutural do mundo em vista do volume ocupado pelas estruturas (tutores comprimento, largura e altura), desde a fundação até o nível onde estão implantadas as estruturas. No caso das pontes americanas, esse volume é de 1.260 metros cúbicos, enquanto o brasileiro é de 20.200.000 m³ — quase duas vezes maior. Uma seta ligando a Venezuela, com 8,6 km de comprimento e 17,40 m de largura, o que significa 2/3 da largura do Niterói.

A maior pênis do mundo é a de Verrazano, Brooklyn à Ilha de Staten, na baía de Nova York, concluída em 1905 com um vão principal de 1.067 metros. Anteriormente a maior, tem um vão de 1.260 metros e liga São Francisco à Marin County, na Califórnia, tendo sido concluída em 1937 na então ilha de São Francisco. A terceira é a de Mackinac, na Michigan (EUA), concluída em 1967, com vão de 1.140 metros. A Europa é a ponte sobre o Tejo, em Lisboa, com extensão total de 2.278 metros e vão principal de 350 metros. O maior vão livre do Brasil ainda é o de Hercílio Luz, inaugurada a 13 de maio de 1908, na ilha onde está Florianópolis (SC) com comprimento de 220 metros para uma extensão total de 882 metros.

Antes da Rio — Niterói, a ponte mais longa do mundo foi a de São Paulo com Mato Grosso, concluída em 1965, pelo DNER.

Com 13.900 km de extensão total, a Ponte Costa e Silva (Rio — Niterói) terá um percurso de 1.900 km de acesso em Niterói, representando um 26,4 metros divididos em duas pistas, cada uma com três faixas de tráfego de 3,5 metros cada uma, sobre a água, a altura da pista de rolamento no ponto de partida é de 32 m (ou seja, 80 m na transição para a estrutura metálica). Os principais dois de duzentos metros e um (sobre navegação) com 300 metros de comprimento.

Mostrando que, apesar do lugar-comum do termo Rio — Niterói tem um lugar de destaque no mundo do trabalho moderno; a sua construção é de trabalho equivalente ao de pelo menos 200 brasileiros no ramo da construção civil.

Prezydent Geisel obejmuje władzę

Dnia 15 marca br. general Geisel obejmuje władzę Prezydenta Państwa. Uroczyste objęcie władzy odbędzie się w obecności wielu szefów państw zagranicznych, m. in. małżonki prezydenta Nixona — Patrycji (Pat) Nixon, prawdopodobnie Juan Perona — prezydenta Argentyny i gen. Augusto Pinoche — szefa Junty Wojskowej Chile, członków nowego gabinetu ministerialnego, gubernatorów poszczególnych stanów oraz wszystkich członków Kongresu. Nowego Prezydenta Brazylii interesują szczególnie takie problemy, jak wzrost produkcji rolnej i opieka rządu w tym sektorze, otwarty dialog z Kościołem oraz z młodzieżą głównie akademicką. Nowym zaś Wice-prezydentem jest gen. Adalberto Pereira dos Santos.

Ernesto Geisel (pierwszy z lewej) i Adalberto Pereira dos Santos — Prezydent i Wice-prezydent Brazylii.

Telewizja via satelita

W 1975 roku przewidywany jest przez techników amerykańskich pośredni odbiór zagranicznych programów telewizyjnych za pomocą satelity "Telesat-IV". Do zwykłego telewizora dołączy się jedynie aparat kosztujący około 100 dolarów, by chwytając promień TV z innych krajów, przesyłać do telewizorów w miejscu, gdzie nie ma linii kablowych, kulturalnym i oświatowym wielu państw, w tym szczególnie w odległych częściach krajów o totalitarnych systemach rządzących.

(Continua no próximo número)

JESZCZE O GROŹBIE EROZJI

Problem erozji w wielu stanach Brazylii jest sprawą nagłą, a równocześnie dotąd nierozstrzygniętą w inżynierii. Nie wszyscy są zgodni, co do istnienia i rozległości erozji. Najważniejszą rzeczą jest sadzenie czy obsiewanie obszarów takich produktami rolnymi, które przeskądziłyby obszarowi się ziemi względnie zmywaniu przez deszcz najbogatszej warstwy gleby uprawnej. A ile to pracy trzeba włożyć, by zasypać i wzmocnić nawierzchnię wielkich i długich wyrw, jak by wąskich i długich sztucznych wawozów.

Erozja daje się we znaki nie tylko obszarom rolnym, lecz także miastom położonym na wznórzach lub terenach falistych. W północnej części stanu Parany i w południowych rejonach Mato Grosso ponad 120 Muncypaliów znajduje się w groźnym stanie z powodu erozji. Olszynie rowy i wyrwy wywołane silnymi deszczami ciągną się kilometrami zagrażając całym dzielnicom miast i miasteczek.

W stanach Minas Gerais i Pernambuco najniższe dotychczas gleby tracą swe najbogatsze warstwy, ograniczając z roku na rok swą wydajność.

Ten sam fenomen obserwuje się w północnowschodnich stanach Brazylii, gdzie w czasach kolonialnych trzebiono niemiłosiernie lasy, by na ich miejscu zasadzić trzcinę cukrową. "Gole" obszary najłatwiej padają ofiarą erozji czy suszy, powodując ucieczkę ludzi z inżynierii do wielkich miast, w których imigranci-uchodźcy szukają schronienia wznosząc liczne fawele. By usunąć te fawele i wnieść dla biednych przybyszów gromadnie osiedla, władze miejskie zmuszone są wydawać ogromne sumy.

Erozja stanowiła największe niebezpieczeństwo szczególnie dla Rio de Janeiro o-

teroznego przez wysokie wzniesienia, na zboczach których powstały liczne fawele. Podkopanie się pod strome brzozy wznórz i otwieranie ululek były główną przyczyną kilku katastroficznych obsunięć się tyścy ton ziemi. Obecnie inżynierowie i technicy rioscy zapobiegli już temu niebezpieczeństwu umacniając stoki wznórz nowoczesnymi sposobami. Prace te ukończono w dzielnicach Corcovado, Euclides da Cunha, Comendador Martins, a są na ukończeniu w dzielnicach: Canta Galo, Morro da Formiga, Campo Belo, S. Clemente, Avenida Niemeyer i Praia de Jequiá.

W stanach Minas Gerais i Pernambuco najniższe dotychczas gleby tracą swe najbogatsze warstwy, ograniczając z roku na rok swą wydajność.

Ten sam fenomen obserwuje się w północnowschod-

nie de la Torre oraz ogłoszenie partii APRA jako nielegalnej. To spowodowało powstanie robotników, mieszczan i studentów w różnych punktach kraju, przede wszystkim w mieście Trujillo. Jednakże oddziały wojskowe odniosły zwycięstwo o 9 tys. powstanców wycięło w pień. Od czasu tego krwawego epizodu utrzymała się dyktatura wojskowa marsz. Oscar Benavides (1933-39), gen. Manuel Odría (1948-1956), gen. Nicolás Lindley (1962-64) i obecnego prezydenta gen. Juan Velasco Alvarado, począwszy od 1968 r. By zneutralizować opo-

zycję i znaczenie partii APRA, rząd wojskowy rozpoczął propagować system socjalistyczny w kraju, powołując na wybitne stanowiska wpływowych komunistów różnych odleń. Wygrał komunistyczny ideały po linii sowieckiej (nie chińskiej czy trockistowskiej), przedstawiając generałom hasło: "nacjonalizm rewolucyjny". W końcu wybitni generałowie obawiając się o swą władzę i o ład i porządek w kraju, przekonał prezydenta Alvarado, by zaprowadził w kraju system socjalistyczny panujący obecnie w Jugosławii. Tak też się stało.

By zneutralizować opo-

PERU NA NOWEJ DRODZE

W ciągu ostatnich 40 lat wewnętrzna polityka w Peru przemieściła się w nierozwiązany zdalei się antagonizm pomiędzy armią a partią Amerykańskiej Rewolucyjnej Alians Narodowy (APRA). W czasie swych 152 lat niepodległości Peru było rządzone przez wojskowych w okresie ponad 100 lat. Ci ostatni zajmowali zawsze wyższe stanowiska w państwie, nie dopuszczając cywilów do władzy.

W 1930 roku polityk o przekonań lewicowych Vitor Raul de la Torre założył partię APRA o charakterze rewolucyjnym i reformatorskim. Jego program polityczny zdobył sobie w miejscach ogólnie poparcie społeczeństwa peruwiańskiego a nawet znaczną sławę w II Międzynarodowie. Od tego czasu rozpoczęła się walka między partią de la Torre a dyktaturą wojskową. Podczas wyborów w 1930 r. Luis Sanchez Cerro, mimo oskarżeń opozycji, że listy wyborcze zostały sfałszowane — otrzymał większość głosów, obejmując władzę w kraju.

Pierwszym krokiem gen. Sanches Cerro było uwzię-

nie de la Torre oraz ogłoszenie partii APRA jako nielegalnej. To spowodowało powstanie robotników, mieszczan i studentów w różnych punktach kraju, przede wszystkim w mieście Trujillo. Jednakże oddziały wojskowe odniosły zwycięstwo o 9 tys. powstanców wycięło w pień. Od czasu tego krwawego epizodu utrzymała się dyktatura wojskowa marsz. Oscar Benavides (1933-39), gen. Manuel Odría (1948-1956), gen. Nicolás Lindley (1962-64) i obecnego prezydenta gen. Juan Velasco Alvarado, począwszy od 1968 r. By zneutralizować opo-

zycję i znaczenie partii APRA, rząd wojskowy rozpoczął propagować system socjalistyczny w kraju, powołując na wybitne stanowiska wpływowych komunistów różnych odleń. Wygrał komunistyczny ideały po linii sowieckiej (nie chińskiej czy trockistowskiej), przedstawiając generałom hasło: "nacjonalizm rewolucyjny". W końcu wybitni generałowie obawiając się o swą władzę i o ład i porządek w kraju, przekonał prezydenta Alvarado, by zaprowadził w kraju system socjalistyczny panujący obecnie w Jugosławii. Tak też się stało.

W KALEJDOSKOPIE

♦ LONDYN — Partia robotnicza (laburzyści) zdobyli władzę w Anglii, a nowy premier Harold Wilson objął rząd w kraju. Partia konserwatywna z byłym premierem Heath na czele nie osiągnęła współpracy liberałów i dlatego straciła władzę na rzecz laburzystów.

♦ BRASILIA — Pod miano tak głośnej na całym świecie Amozonij podciągnięte są terytoria Rondônia, Roraima, Amapá jak i stany Amazonas, Acre, Pará, Mato Grosso, Goiás oraz część Maranhão. Stanowi to 58% obszaru Brazylii i jakże 8% jej ludności. Pierwotny Indian jest tu ok. 150 tysięcy. Międzynarodowy Czerwony Krzyż chce, w porozumieniu z FUNAI, otoczyć ich należytą opieką przed zgubnymi wpływami "białych".

♦ HAWAII — Wyspy te znane z tyłu momentów i atrakcji wzbogaciły się ostatnio, przyjmując pierwsze Karmelitanek Bose, Chinki, przybyłe z Hong Kongu, gdzie mają wielkie wzięcie i dużo polewań.

♦ BRASILIA — Na audyencji z kanclerzem Libanu, naz Gibson Barbosa stanął w sprawie jerozolimskiej zdecydowanie po stronie Pawła VI. Orzech historycznie i politycznie trudny do zgryznięcia, ale bez jego rzetelnego rozważania nie może być mowa o tak deklamowanych "Prawach Człowieka", których ogłoszenia srebrne gody obchodzimy.

♦ FLORIANOPOLIS — Tutejsza Spółka — empresa Telefonica wydale 2 biliony kruczerów na zmodernizowanie i zwiększenie sieci telefonicznej. Dobrodeństwo bezwzględnie na czasie, skoro gorączka życiowa, a nie tylko rozwój techniki, komunikuje się już nie tylko z księżycem czy Marssem, lecz już i z najdalszym z planet Neptunem.

Impresões de uma viagem à Polônia

Pe. Frei Alberto Stawiskiński (62) RUMO DO NORDESTE POLONES

A maioria da população de Varsóvia costuma tomar as férias anuais durante o mês de julho. Nessa temporada o movimento comercial e industrial diminui sensivelmente. As ruas da cidade ficam, praticamente, desertas. Em contrapartida as praias, balneares e os "campings" de férias regurgitam de excursionistas. Tentel, em vão, telefonar ao sr. Jan Gardoliński, primo do meu grande amigo Eng. Edmundo Gardoliński. "Entrou em férias e só estará em casa depois de 31 de julho", foi a informação que obtive pelo telefone. Resolvi-me, então, a permanecer em casa. Aproveitei a folga para escrever cartas e cartões aos meus amigos. Tive, naquele dia 8 de julho, a agradável surpresa de receber a visita da Irmã Wanda Szymia (ul. Hońa, 53 - Warszawa). Anos atrás estivera trabalhando na qualidade de educadora e professora, em Curitiba e, mais tarde, em Erechim. Talento e dotada de apurado gosto artístico, soube ela despertar, sobretudo, no inventivo e entusiasmo e o amor pelo folclore polonês. Rogue-me que transmitisse em seu nome, calorosas saudações e muitas saudades aos amigos e ex-alunos do Brasil.

Informado pela Irmã Wanda Szymia de que o grupo de Irmãs brasileiras da Sagrada Família, que tinham vindo tomar parte no capítulo geral, estavam de malas prontas para regressar para o Brasil, fui à Casa Generalícia, sita à rua Zelazna, 97. A recém-eleita Superiora Geral Madre Tecla Budnowska apresentou, mais uma vez, os votos de pleno êxito no

governo da Congregação da Sagrada Família. A Superiora Provincial, de Curitiba, Madre Crispina Jubel, antecipei meus agradecimentos pelos serviços que me iria prestar com o transporte da máquina de escrever e de outras bugiangas. A ela e as demais Irmãs brasileiras almejei boa viagem de volta para o Brasil.

A tarde desse mesmo dia, avisteme com o Pe. Frei Aloisio Wojnar, membro da província dos Capuchinhos de Cracóvia e residente no convento de Rozwódów. Pelo caminho, exercera ele por duas vezes o cargo de Ministro Provincial e, ultimamente, fora, também, membro da comissão, incumbida da revisão das constituições da Ordem Capuchinha. Em rápidas palavras descrevi-me a atual situação da sua província. Traqui-me, ainda, o itinerário para a visita à região de Cracóvia. A seu pedido trachei do espanhol para o polonês uma importante missiva, que ele recebeu do Secretário Geral da Ordem Terceira Franciscana.

Enveredamos pela estrada asfaltada E 12. O ônibus, já bastante desgastado de barulho e sem conforto, embrenhou-se por uma reta, que vai cortando-se uma planície infundável. As terras, em geral, são arenosas e de baixa fertilidade. E, nas, em que predomina a cultura do centeio. O aspecto da casaria tosca e primitiva revela a precária condição de vida do pequeno agricultor. Nota-se, ao longo da estrada, que o polonês tem amor à terra. Não desanima com a improdutividade do solo esgotado. De ano em ano torna a lavar a mesma mesmagem de gleba. Aduba e cultiva com carinho, pois é com isso que tira o seu necessário sustento. Tal é a imitista, que viaja pela primeira vez por toda essa região.

A 20 km. de Varsóvia encontramos a cidade de Radzymin, com cerca de 18 mil habitantes. Depois, passando pela vila de Gluchy, alcançamos a cidade de Wyszok, nas margens do rio Bug, com 10 mil habitantes. A próxima cidade foi a de Ostrów Mazowiecka, com 15 mil habitantes. Outra cidade com igual número de habitantes foi Zamrow, — entroncamento com a estrada de Białystok e Łomża. Chegando a Łomża, o chofer do ônibus anunciou: "Aqui, Łomża. A próxima parada em Stawiski". Naquele instante eu estava distraído, por isso ouvi apenas a última palavra "Stawiski". Pensei que a ele, dizendo: "Aqui está o Padre Stawiski". O chofer sorriu e explicou-me que o ônibus prosseguiria a viagem até à cidade de Stawiski e não Stawiski. Graças a esse episódio, fiquei sabendo que na Polónia existe a cidade de Stawiski.

ESPORTE EM REVISÃO

♦ TACA "CIDADE DE CURITIBA": Atlético Colorado - Atlético Oxó.

♦ ENCONTROS AMISTOSOS: Flamengo (Grécia) 1x2, Itália - Alemanha Ocidental (Lugoslávia) 5x0, Seleção paulista - seleção

de Estugarda.

♦ ACUSADO DE CRIMES DE TRAIÇÃO E DE MOEDAS, permaneceu até 31 de outubro em prisão preventiva. Três dias após o seu julgamento, o juiz federal de Curitiba, Paulo VI destituiu o Cardeal Josef Mindszenty do cargo de Primaz da Hungria para melhorar as relações da Igreja Católica com os países da Europa Oriental. A decisão, que excluiu húngaros atribuem a "pressões" por parte dos dirigentes da Hungria, provocou protestos de desconhecidos que escreveram, nas paredes do Vaticano, durante a noite, frases criticando o Papa. Acreditase que os protestos tenham vindo de católicos direitistas que freqüentemente criticam a aproximação entre Paulo VI e os Governos Comunistas.

♦ O Cardeal — Monarquista, austero aristocrata, descendente das tradicionais fami-

lias Kovacs e nos séculos detinham a nobreza, o Cardeal szenyfi foi detido no palácio episcopal de Estugarda. Acusado de crimes de traição e de moedas, permaneceu até 31 de outubro em prisão preventiva. Três dias após o seu julgamento, o juiz federal de Curitiba, Paulo VI destituiu o Cardeal Josef Mindszenty do cargo de Primaz da Hungria para melhorar as relações da Igreja Católica com os países da Europa Oriental. A decisão, que excluiu húngaros atribuem a "pressões" por parte dos dirigentes da Hungria, provocou protestos de desconhecidos que escreveram, nas paredes do Vaticano, durante a noite, frases criticando o Papa. Acreditase que os protestos tenham vindo de católicos direitistas que freqüentemente criticam a aproximação entre Paulo VI e os Governos Comunistas.

Park Narodowy w Amazonas

W Brazylii istnieje już 17 Parków Narodowych (rezerv leśnych). Park w Amazonas, zaś, który można było podzielić na 10 tys. działek, stał się pozytywną odpowiedzią na obawy uczonych wielu państw, którzy apelowali często do władz brazylijskich, by zachowały przed wyniszczeniem wielkie pola leśne naturalnej puszczy. Ta troska uczonych, wywołana została w wyniku budowy szosy Transamazonica i Perimetral do Norte o tysiącach kilometrów długości.

Te istniejące obecnie Parki Narodowe obejmują ok. 720 tys. km kwadr. powierzchni, przez co zaliczyć je można do największych rezerwatów przyrody na świecie.

W Brazylii istnieje już 17 Parków Narodowych (rezerv leśnych). Park w Amazonas, zaś, który można było podzielić na 10 tys. działek, stał się pozytywną odpowiedzią na obawy uczonych wielu państw, którzy apelowali często do władz brazylijskich, by zachowały przed wyniszczeniem wielkie pola leśne naturalnej puszczy. Ta troska uczonych, wywołana została w wyniku budowy szosy Transamazonica i Perimetral do Norte o tysiącach kilometrów długości.

Te istniejące obecnie Parki Narodowe obejmują ok. 720 tys. km kwadr. powierzchni, przez co zaliczyć je można do największych rezerwatów przyrody na świecie.

Płodsuchane...

KALENDARZE POLSKIE Z USA nie przyjdą więcej do Redakcji "LUDU", ponieważ nakład ich został już wyczerpany. Otrzymałmy właśnie w tych dniach list od wydawcy Kalendarzy p. Dr. inż. Antoniego Gładysza z Doylestown, który najmożliwiej przeprosił, że nie może uskutecznić naszego zamówienia, gdyż wszystkie egzemplarze zostały już wyprzedane. Autor Kalendarza Polskiego dodał jeszcze, że nakład był mały, bo jest wielkim ryzykiem finansowym zrobić nakład duży, że względu na ograniczoną liczbę nabywców. Dr. Gładysz obiecuje nam zwrócić choćby setkę Kalendarzy na przyszły rok. Wobec powyższego, zawiadaliśmy osoby zainteresowane Kalendarzem, że jeśli już zapłaciły z ręki za Kalendarz 1974 r. który miał nadejść z USA, pieniądze te mogą pozostać na konto nabywcy Kalendarza 1975 r. lub mogą być zwrócone na ręce adresata. Prosimy od tych osób kilkadziesiąt słów odpowiedzi w tej sprawie. Podajemy na tym miejscu spisowaliśmy, mianowicie, że autorem Księgi - Albumu o byłych więźniach niemieckich obozów koncentracyjnych jest Dr. Antoni Gładysz, nie zaś p. Aleksandra Jantas, jak to kiedyś mylnie podaliśmy. Książka - Album nie ma ceny stałej. Przyjmujemy się ofiary dowolnie (przynajmniej 8 dolarów), które Redakcja "LUDU" zobowiązuje się przesłać do USA na ręce Dr. Gładysza.

KS. BERNARD SZYNSWELSKI — WERBIŚTA odprawił Mszę św. w kaplicy Bom Jardim — parafii Guarani das Misões. Wspólną kaplicę M. Boskiej Wspomnienia Wiernych witał gościa z nadzwyczajną radością i urządził mu uroczyste przyjęcie na ziemi brazylijskiej w których asystowali przy ołtarzu ks. prałat Piotr Wastowski i ks. Leonard Wastowski — krewni ks. Szymswelskiego. Kazanie podczas Mszy św. wygłosił ks. prałat Piotr Wastowski, a pod koniec nabożeństwa ks. Prymicyant udzielił zbranym wianem błogosławieństwa, wyrażając zadowolenie, że mógł się spotkać z nieznanymi dotąd krewniakami. Następnie w salonie parafialnym odbyło się przyjęcie dla Prymicyanta z udziałem 90 osób, przebiegające w rodzinny, przyjazny i hamerski. W imieniu krewnych przemówił Ruy Hamerski przypominając obecnym, że rodzina Hamerskich przybyła do Brazylii w 1884 roku, zaś Szymswelskich w 1912 r. oraz że gościna kapłana misjonarza i krewnego zapisał się głęboko w pamięci wszystkich jego krewnych. Obiad na cześć ks. Prymicyanta zaszczycili swą obecnością m. in.: Paweł Szymswelski — senior tej licznej rodziny, emigrant z Polski liczący dziś 76 lat; ks. Ludwik Gazda — wikary z Guarani; ks. Józef Lewandowski — misjonarz z Paragwaju i kolega ze studiów ks. Prymicyanta; p. Suski — prezes Rady Parafialnej dr. Edward Werpachowski — przewodniczący wydziału liturgicznego; Siostry zakonne z Bom Jardim, Coleta, Aladia, i Hermilina; S. Filomena Szumilo — przełożona Domu Centralnego Sióstr Rodziny Maryi z Kurytyby, S. Eufrozyna Odroczyk z Carlos oraz S. Weronika Hamerska — Szarytka z Kurytyby. Wśród milego nastroju rodzinnego i polskiego spędzono przyjemne godziny przepłatane polskimi pieśniami narodowymi. Warto tu jeszcze dodać, że ks. Bernard Szymswelski od pół roku oddaje się pracy misjonarskiej w Asuncion — Paragwaj. Wyświęcony został w Paragwaju (Polsce 18 czerwca 1972 r. po odbyciu kursu języka hiszpańskiego przybył do Paragwaju w czerwcu 1973 roku).

HEROICZNE ŻYCIE KS. ARCYPBA. WARSZAWY — czyli Stugi Bożego ks. arcypba. Zygmunta Szczesnego Felńskiego — założyciela Zgromadzenia Sióstr Rodziny Maryi — ukazało się w druku w 150 stronicowej książce wydanej przez kurytybską Prowinację tego Zgromadzenia. Założyciel Sióstr Rodziny Maryi urodził się 1 listopada 1822 r. a zmarł 17 września 1895 r. Żywot tego Stugi Bożego opracowała Siostra Regina Zylinska. Na jej portugaliskim tłumaczeniu prof. Franciszek Dranka z przedmowa ks. Pawła Tubala — proboszcza parafii w Campo Largo. Książka ta wydrukowana w Grafica Vicentina w Kurytybie posiada piękną szatę zewnętrzną i jest bogato ilustrowana.

INAUGURACJA DOMU WICEPROWINCJI KSIĘZY CHRYSZTUSOWCÓW w Kurytybie odbyła się uroczyste dnia 25 lutego br. z udziałem kilku biskupów m. in. ks. arcypba. Pedro Fedalto, księży prowincjonalnych różnych zgromadzeń zakonnych, kilkunastu księży Chrystusowców zebranych właśnie na dorocznym rekolekcyjach oraz innych zaproszonych gości. Dom Wiceprovincji Chrystusowców położony jest w parafii św. Piotra u ujścia szosy wychodzącej z Kurytyby w kierunku S. Paulo (dawnie Balro Alto). Gospodarzem tej uroczystości był wiceprovincja ks. Zenon Gasiorowski.

KS. LEONARD WASTOWSKI, o którym wspomnieliśmy wyżej, wyjechał w lutym na pracę misyjną do Peraltury Marabá (stan Pará na okres 20 lat). Diecezja Santo Angelo ma umowę z Prelaturą, by wysłać ją perasonem duszpasterskim w ciągu tego terminu. Miasto Marabá liczy obecnie 17 tys. mieszkańców, cała zaś Prelatura ma około 80 tys. rozspanianych na przestrzeni 89 tys. km kwadratów. Księżym jest tam zaledwie ośmiu. Podobne umowy zbliznęły się do skutku w kierunku stanów Brazylii z bliskimnami diecezji stanów południowych kraju. I tak z Kurytyby wyjeżdża na podobną pracę ks. Władysław Jubel — proboszcz parafii Santa Izabela w Kurytybie.

27 Lutego br. WIELEBNA SIOSTRA Miłosierdzia Pelagia Serafin obchodziła w Abranches Srebrny Jubileusz życia zakonnego. W sam dzień Jubileuszu było dużo parafian na Mszy św. z racji Popielca. Siostra Pelagia od kilku lat jest nauczycielką w Instytucji św. Józefa i także służy za organistkę w parafii. Zdobyła sobie wiele uznanie u organizmów w parafii. Zdobyła sobie wiele sposobów zebrać ludzi z powodu tej uroczystości, a więc Ks. Proboszcz wykorzystał obecność parafian na Mszy św. i złożył życzenia i zachęcił wszystkich do przystąpienia do śpiewania "Parabens a voce nestra dia zebrawnych do zapowiedzenia z wielkim entuzjazmem, aby siostra Pelagia mogła odczuć wdzięczność za pracę i poświęcenie w swojej rodzinie. Ponieważ inna Siostra także miała 27 marca, więc władze Zgromadzenia przybyły w niedzielę wiele Sióstr z rodziny Siostry Pelagii jest jeszcze 8 Sióstr w Miłosierdziu Zgromadzenia.

Pragnie nawiązać korespondencję

Barbara Grył od dwóch lat stara się o nawiązanie korespondencji z redakcją "LUDU" w Brazylii w wieku od 18 do 25 lat. Może to być po polsku, angielsku czy francusku. Barbara ma 18 lat, studiując Ekonomię i Historię. Przy korespondencji może nastąpić wymiana zdjęć z różnych miast Brazylii i Polski.
ADRES: Barbara Grył, 44-274 Niedobczyce, 4. ul. Sienkiewicza 118 pow. Rybnik — woj. Katowice — Polska.

Złote Gody Mażeńskie Franciszka i Marii Kołakowskich

Małżeństwo Franciszek i Maria z Grzebluchów Kołakowskich obchodzilo 19 stycznia br. Złote Gody Mażeńskie. Głównym punktem tego obchodu była Msza św. dziesięcina od tego obchodu przez syna Jubilatów — księdza kapucyna Adama Urbana (generalnego sekretarza stonowej instytucji "Fidene" z siedzibą w Jju) w kościele parafialnym Vista Alegre (Municipium Nova Prata — RS).

Po uroczystości kościelnej w salonie miejscowego Towarzystwa odbyło się przyjęcie dla licznych gości między innymi z prefektem i wiceprefektem Municipium Nova Prata — połączone z tradycyjnym "szuraskiem".

Podczas obiadu wygłoszono mowy na cześć Jubilatów, których Bóg obdarzył 13-gim dziećmi. Z tych pięcioro poświęciło się nauce, mając ukończone wyższe studia (jeden synów jest profesorem uniwersyteckim); troje zdobyło dyplom buchaltera; trzy córki pracują w szpitalach czy aptekach jako zawodowe aptekarki; jeden zaś z synów jest miernikiem.

Na zdjęciu widzimy liczną rodzinę Kołakowskich (PR) w tym rzędzie siedzą: Eliot ożeniony z Noeli Antoniazzi będący kierownikiem firmy Antoniazzi w Novo Hamburgo; Romuald ożeniony z Izabela Petrikowski, zajmujący się rolnictwem w Vista Alegre; ks. kapucyn Adam — Urban — profesor i sekretarz Fundacji Fidene; Agostino — ożeniony z Franciszką Blaszczyk — zajmujący się uprawą roli w Vista Alegre; Henryk — ożeniony z Heleną Siva, kierownik fabryki obuwia w Novo Hamburgo; Albert — ożeniony z Marią Hele-

na Fontenella — miernik w Guaraniagu (PR) — w tym rzędzie od lewej siedzą: Marulicia — aptekarka w Matki Boskiej Niepokalanej w Porto Alegre; Genara — mężka z Luis Antonio Paim — buchalterka; Maria; Jubiliaci; Anna zamężna z Juliussem Gajewskim; Helena — profesorka Liturgii w Kolegium Dom Gravatari oraz Siostra Teresa — wice-provincjalna cji Sióstr Niepokalanej Serca Maryi w Santa Ma-

DR KAZIMIERZ SIENKIEWICZ (RIO DE JANEIRO)

Błądny kierunek wychowawczy - załączkiem katas

W życiu ludzkim zarysowują się dokładnie dwie dziedziny z wyraźnym rozdzieleniem: realna — oparta o bazę bio-chemiczną i matrycy matematyczno-fizycznej, oraz duchowa — wykorzystująca wiarę, fantazję, romantyzm i poezję, a przywiązana do zyczących i obycajów.

Niektórzy ludzie i społeczeństwa trzymają się ściśle jednego systemu, inni łączą je, nadając materii formy estetyczne, tradycyjne i nieświecone. Jasne, że za wszystkie spotykamy się z pewnego rodzaju przesadą.

Tak dawniej, jak w erze humanistycznej i nowoczesnej epoki pierwiastek duchowy ustąpił opromieniał dziedziny realną. Dopiero w ostatnich czasach, pojawił się ów szkodliwy element materialistyczny, niszczący kulturę, poprzez eliminowanie pięknych form zewnętrznych i w refleksie wartościowych cech duchowych.

Wokół teńi echo twierdzeń i prorocost: "Dawne czasy już nie wróca. Obecnie nastała nowa era, w której usunęło się wszystko co niepotrzebne. Młodzież ma prawo żyć nieskrępowanie i swobodnie, li-tylko według swojego widzimisie wraz z wolną miłością, alkoholem i narkotykami. Prezes z grupami zasadami i konwencjonalnymi umowami, bo o nie — sprowadzają kompleksy".

Poprzenie wskazało się na baniecie tyłk "blichtr zewnętrzną" — rzeczywistość zaś zadano ciok kulturze!!!
Taka sama opinia slyszalo się 200 i 100 i 50 lat temu. I wówczas "postępowcy" i młodzież pragnęła iść swoimi drogami i krytykowała starszych, mówiąc, że rodzice trzymają się przestarzałych metod i są zacofani — ale wtedy jeszcze szanowało się ojca, matkę i starszych, przestrzegających form i tradycji!

Całokształt naszego życia jest ujęty w reguły, umożliwiające współzycie przeciw którym niestety zawsze ktoś się buntuje. Ktoś silniejszy wykazuje się muskulow i nakazuje bliźniemu działania sprzeczne z wolnością społeczną i indywidualną. Czasami, a zwłaszcza w polityce państwowej i organizacyjnej, większość umiennie stworzona i wbrew interesom ogółu narzuca swoje zdanie, wykazując prepotencję; to są wynurzenia i wykoślawienia ideologiczne.
Tolerancja oczywiście również ma granice, gdyż inaczej stałaby się nietolerancją. Z pewnością przyjmujemy się noszenie długich włosów, brody czy wąsów — pod warunkiem, że dają czysto ułożone, nie są w stanie przysługujących kosmyków, wywołujących odrazę, strach, jakby jakis dzikie "goryllowate" zjawy. Zgadamy się z noszeniem wymyślonych ubrań, byle czystych, lecz... nie tych brudnych, "wymyślanych", podartych i za-

noszących zapaskiem lach-uukowców, ale nie mamy techników w dziale sprzętu elektrycznego, g a z o w e g o, przewody wodnych i innych użyteczności codziennego życia. Nie ma rekordzistów. Jeszcze gorzej przedstawia się sprawa uprawy roli, z powodu niezrozumiałej ucieczki do miast i opuszczania wsi. Niedługo nie będzie odpowiedniej ilości ludzi do uprawy ziemi. W konsekwencji — obecnie już jesteśmy świadkami ciągłego braku najrozmaitszych dóbr i to w płaszczyźnie międzynarodowej: mięsa, ryżu, grochu, zboża, papieru, cementu i tym podobnych.

Tak samo zanika służba domowa, bo to zajęcie stało się niepopularne w wymyślonej mentalności młodych dziewcząt, które nawet mniej zarabiając, wolą bezmyślnie spędzać czas w sklepach i patrzeć na wyłakerowane paznokcie aniżeli pracować w domu.

Naturalnie każdy obywatel powinien mieć wykształcenie, nie, pewne wykształcenie. Wykształcenie jednakowoż nie powinno zawierać w sobie kompleksu, a wykonywany zawód — właściwością pogardy czy umieszczenia godności człowieka.

Przed wojną zaczęły się ukazywać jednostki, które po skończeniu studiów nie wstydziły się nadal pracować w dotychczasowym zawodzie — w rzemiośle — i tak, prawnik, ekonomista czy fizyko-

Ważne! Wyrządzały krzywdy Polskiej Kulturze Narodowej!
Nie mamy jakos szczęścia, by w właściwym świetle ukazać nasze dzieje. Zależy się, że nie dopuści kultura, a zwłaszcza szacunek dla własnych dzieł i dla własnej ziemi, jeśli pokazujemy wszystko co nasze w fałszywym oświetleniu.

Trzeba to wszystko poprawić, aby nie znieważać własnego Narodu! Trzeba, droga Młodzieży, więcej wrastać w dzieje ojczyzny. My duży, wiemy o dziejach innych narodów, ale najwięcej mamy wiedzy o dziejach Narodu własnego!
Po tej dyskusji, kontynuując watek poprzednich myśli, zajmijmy się tym powszechnym pedem do wyższych studiów i tym przekonaniem, że tylko z uniwersyteckim wykształceniem będzie się pełnowartościowym obywatelem, a w życiu osobistym osiągnie się szczęście i złote runo.

Te tendencje popiera także państwo. W konsekwencji tego niedrogo objawy zarysowuje się dysproporcja w układzie zapotrzebowania i zaofiarowywania żywności, usług i pracy, sprowadzając kryzys zaopatrzeniowy, produkcyjny i administracyjny. To przyczynowy skutek obecnego braku artykułów pierwszej potrzeby, tego elementu niezbędnego do normalnego bytowania.

Państwo do swego istnienia i rozwoju potrzebuje planowej pracy, wynalazczości, wiadomości i odpowiedzialności indywidualnej i zbiorowej. Dlatego należy unikać improwizacji i jednodzierunkowości — nadprodukcja obywateli o uniwersyteckim poziomie dokonuje się zawsze ze szkoda wychowania klasy zawodowej i fachowej na średnim lub niższym szczeblu. Dłż mamy zdolnych inżynierów, adwoka-

RZECZY CIEKAWY I PRAWDZIWE

SWECCJA I DANIA ZBUDUJĄ MOST I TUNEL POPRZEC CIĘSINĘ SUND BĘDZIE TO ICH WSPÓLNE PRZEDSIĘWZIĘCIE

Szweckie Ministerstwo Komunikacji w porozumieniu z analogicznym ministerstwem Danii przedłożyło w ubiegłym tygodniu projekt budowy dwóch połączeń przez Öersund; mostu między Malmoe a wyspą Manassu. Jedyną kobietą, która atakowała w Mount Everest i posiada kobiecy rekord wysokości, jest również Japonka Watanabe. Brała ona udział w ekspedycji na Everest w roku 1970 i dotarła na wysokość 8 tys. metrów.

CHOROBY WENERYCZNE

Świat ogarnia epidemia chorób wenerycznych — twierdzi dyrektor generalny Światowej Organizacji Zdrowia, dr Candau. Liczba chorych, niemal we wszystkich krajach wzrasta o 8-10% rocznie, głównie wśród młodzieży w wieku 15-25 lat.

GDZIE LICZEBNIE PRZEWAŻAJĄ MEZAZJAN

Choć chińscy rodzi się przeciętnie więcej niż dziewcząt, istnieje w ogromnej większości krajów zdecydowana przewaga liczebna kobiet, spowodowana bądź większą śmiertelnością niemowląt męskich, bądź daleko większym ubytkiem mężczyzn podczas wojen, bądź ich mniej higienicznym trybem życia.

Dotyczy to zwłaszcza Europy i obu części Ameryki. Już tylko w Albanii, Kanadzie i Argentynie mężczyźni stanowią nieznacznie większość (50,9-51,3%), gdy natomiast w Sowiech stanowią tylko 45%, w obu częściach Niemiec zaledwie 44% względnie 47%, a w Australii 46% ogółu ludności. Nawet w Stanach Zjednoczonych, w których na początku bieżącego wieku jeszcze zdecydowanie przeważali mężczyźni stanowią oni już tylko 49% całej ludności.

Australia ma jeszcze nieznaczna przewagę liczebną mężczyzn. Przeważają oni także w większości krajów azjatyckich, a zwłaszcza w Chinach (52%), w Indiach (51,4%) i Turcji (51,1%) oraz w Iranie, Korei, Burmie, Sycjanie, Iraku, Nepalu, Cejlonie i Izraelu. Ze w Japonii, która poniosła ogromne straty podczas II wojny światowej i w dawnych Indochinach trawionych od wdzwudzi lat domowymi wojnami, stanowią mniejszość, jest zjawiskiem szkodliwym. ("Dziennik Polski")

OSOBLIWOŚĆ MORZ

Osobliwością niektórych mórz, ce prawda bardzo rzadka, są szałki z rzędu syren. Zarówno manaty z obszarów Morza Karaibskiego, jak i delfiny z Oceanu Indyjskiego stanowią jedyną pozostałość tych legendarnych stworów.

HOLENDZY CHCĄ BUDOWAĆ SZTUCZNY WYSEPI NA MORZU

Haga. — Istniejące od pewnego czasu projekty Holandii odnośnie wybudowania sztucznej wyspy na morzu, mogą się urzeczywistnić w niedalekiej przyszłości.

WYSLANE DO POLSKI PRZED 23-cim MARCA MAJĄ GWARANTOWANĄ DOSTAWĘ przed ŚWIĘTAMI WIELKANOCNYMI

Wysłane POZNIEJ mogą w tym terminie nie zdążyć

ZAMÓWIENIA PRZYJMUJĄ AUTORYZOWANI DEALERZY P E K A O ORAZ

225 PARK AVENUE SOUTH NEW YORK, N.Y. 10003 — U.S.A.

JAPONKI CHCĄ ZDOBYĆ MOUNT EVEREST

Ten najwyższy szczyt został już pokonany sześć razy, ale zawsze przez mężczyzn. Kobieta wyprawa alpinistek japońskich zamierza przypuścić szturm na Everest wiosną 1975 roku. Wiosną roku przyszłego natomiast Japonki chcą sięgnąć po rekord kobiecy wspinaczki na liczącym 8.156 stów między Malmoe a wyspą Manassu. Jedyną kobietą, która atakowała w Mount Everest i posiada kobiecy rekord wysokości, jest również Japonka Watanabe. Brała ona udział w ekspedycji na Everest w roku 1970 i dotarła na wysokość 8 tys. metrów.

W każdym razie zbudowanie tej sztucznej wyspy wzbudza żywe zainteresowanie również w innych krajach. W Wielkiej Brytanii, w Belgii, w Stanach Zjednoczonych i w Japonii, myślą się poważnie o budowie podobnych wysp.

Dotyczy to zwłaszcza Europy i obu części Ameryki. Już tylko w Albanii, Kanadzie i Argentynie mężczyźni stanowią nieznacznie większość (50,9-51,3%), gdy natomiast w Sowiech stanowią tylko 45%, w obu częściach Niemiec zaledwie 44% względnie 47%, a w Australii 46% ogółu ludności. Nawet w Stanach Zjednoczonych, w których na początku bieżącego wieku jeszcze zdecydowanie przeważali mężczyźni stanowią oni już tylko 49% całej ludności.

Australia ma jeszcze nieznaczna przewagę liczebną mężczyzn. Przeważają oni także w większości krajów azjatyckich, a zwłaszcza w Chinach (52%), w Indiach (51,4%) i Turcji (51,1%) oraz w Iranie, Korei, Burmie, Sycjanie, Iraku, Nepalu, Cejlonie i Izraelu. Ze w Japonii, która poniosła ogromne straty podczas II wojny światowej i w dawnych Indochinach trawionych od wdzwudzi lat domowymi wojnami, stanowią mniejszość, jest zjawiskiem szkodliwym. ("Dziennik Polski")

KONKURENT SAMOLOTU

Duże zainteresowanie wzbudził projekt wielkokadłubowego statku, pod względem prędkości niemal konkurencyjnego w stosunku do samolotów. Dwa podwodne kadłuby projektowanego statku, mając torpedowe kształty, mogą w znacznym stopniu redukować opór falowy, który jest obecnie jednym z powodów ograniczenia prędkości statków o budowie konwencjonalnej. Kadłuby te na wspornikach, utrzymywane będą w powietrzu przy pomocy podwodnych.

KUCHNIA NIEBEZPIECZNA

Najniebezpieczniejszym miejscem w USA jest... kuchnia. Statystyki towarzystwa ubezpieczeniowych stwierdzają, że w ubiegłym roku 26.000 osób zginęło we własnych kuchniach, zaś 3 miliony zostało rannych. Głównym powodem wypadków jest nieumiejętne obchodzenie się z elektrycznymi urządzeniami kuchennymi.

JAK POWSTAŁA KOBIETA...

Jak powstała kobieta wyjaśnia hinduska legenda: Brahma użył świeczki różu, lekkości słoni, askamitu broszkwin, spojżenia sarku, płaczu chmury, wesołości żająca, proźności pawia, miękkości puchu, twardości diamentu, smaku miodu, okrucieństwa tygrysa i gruchania gołębia. Zmieszał to wszystko razem i ukształtował niewiastę.

SAMOBÓJSTWA W U. S. A.

Okolo tysiąca młodych ludzi popełnia co roku samobójstwo w Stanach Zjednoczonych, między 15 a 21 rokiem życia. Jest to liczba samobójstw uduch, gdyż nieudanych jest wiele tysięcy. Nieudane samobójstwa wyrażają się stosunkiem: 9 kobiet na 1 mężczyznę. Chłopcy chcą umrzeć, a u dziewcząt, mówi psycholog, Pamela Cantor, jest to raczej poszukiwanie współczucia, krzyk o pomoc. Chłopcy się strzelają, a dziewczęta żąwiają proszki nasenne i przeważnie się je ratuje.

RADIO GAMBIJU

ZYE — 348 — 1520 KHZ
Boa música, Clube dos Sócios, Têrço em Família, Música polonesa aos domingos das 17,00 às 18,00 horas. Homenagens, Anúncios. — Avisos e Recados para Amigos. 82.800 — ARAUCARIA — Fone: 109 — PARANA

Przepowiednia Sybilli

HELENA JASINSKA

Od najdawniejszych czasów człowiek starał się przewidzieć tajemnicę przyszłości. Przytłoczony trwogą przed nieznanym losem, grożącym nieszczęściem i kataklizmami, szukał sposobów wydobycia się z kleszczy przesłanego fatum zwracając się o radę do czarodzieja, wróżby czy znachora. Wierzone, że kto potrafi przepowiedzieć przyszłość — jest obdarzony darem pochodzącym od wyższych sił, które pozwalają mu odczytać tajemnicze znaki i symbole.

U podnóża Góry Parnasu w starożytnej Grecji w miejscowości Delphi słynna wieszczka Pytia słyszała głosy na trójnoży ze spłżn nad głęboką rozpadliną skalną. Pod wpływem wydobywających się z niej odurzających oparów gazu ziemnego zapadała w trans. Zagadkowe słowa Pytii tłumaczyli otaczający ją kapłani. Znaczenie wyroków było tak wielkie w ówczesnym świecie, że za jej wskazówką Grecy kolonizowali nawet wybrzeża mórz Śródziemnego i Czarnego.

Rzymianie oddzielili go od Greków wiarę w znaczenie przepowiedni. Od czwartego wieku przed Chrystusem poważnie wzrosła liczba natchnionych proroków — zwanych Sybillami. Każda z nich nosiła imię miejscowości, w której żyła. Później w Rzymie, chociaż niekompletne, zostały przepowiednie Sybilli. Do dnia dzisiejszego przetrwały trzy przepowiednie Sybilli: Sybilli Kallipy, Sybilli Perskiej i Sybilli Eryckiej.

Postać Sybilli była od wieków źródłem natchnienia dla poetów i malarzy. Jedną z nich uwiecznił Michał Anioł na suficie kaplicy sykstyńskiej, w której rzeźbił. Wiele innych, w tym w Hampton Court znajdują się obrazy przedstawiające Sybilli malowane przez Cavalliniego i Pietro da Cortona.

A oto legenda o Sybilli, która przepowiedziała narodziny Chrystusa: uchała senatu rzymskiego, że imperatorowi należy oddawać część boską nasuńca, cezarowi poważnie wpatrował. Udał się więc do Sybilli po radę. Wieszka poprosiła o wiano. Ciałami dniami trwała pogrzebna w głębokiej medytacji jakby w uspieniu.

Pewnego dnia zniecierpliwiony imperator zjawił się w skafelnię pieca, miejscu zamieszkania Sybilli i zajął od niej odpowiedź na dręczące go pytanie. Wieszka udała się więc do Sybilli przed siebie ręką i mocno uchwyciła dłoń cesarza. W tym momencie ślany piecacz rozsunęły się na boki odsłaniając błękitne niebo. W jasnym blasku świętych promieni cesarz zobaczył dziewczę trzymającą na ręku maleńkie dziecko, a do uszu jego dobiegły wyraźne słowa: "Oto ołtarz Syna żywego Boga".

Przejęty do głębi wizją August nie pozwolił na oddawanie sobie czi boskiej i nakazał wnieść na wzgórze kapitoluński ołtarz z napisem "Ara primogeniti Dei". Wiele lat później, na tym samym miejscu, wzniesiono kościół pod wezwaniem Matki Boskiej. Sto dwadzieścia lat kumejską nie tylko darem prorokowania, ale także długowiecznością, obiecując, że będzie żyła tyle lat ile ziaren psianki zmieszanej na jej otwartej dloni. Sybilli kumejska zapomniała niestety poprosić Apollina o dar młodości. Więc starzała się, wiodła i malała, aż w końcu była tak słaba, że swoim dymnym życiem, ze jedynym jej pragnieniem, stało się wywołanie przez śmierć To właśnie Sybilli kumejskiej zapowiedziała, że w końcu świat będzie w rękach Chrystusa.

W tym samym kościele znajdował się również stara płaskorzeźba śelenna u-wieczniająca chwilę, w której Sybilli kumejska objaśniła imperatorowi znaczenie i doniosłość jego wizji.

ŻYCIE RELIGIJNE - ŻYCIE RELIGIJNE - ŻYCIE RELIGIJNE

MARIA RODZIEWICZÓWNA

MACIERZ (POWIEŚĆ)

PROF. BLUM O RELIGII W ROSJI

Dziekan Polskiego Uniwersytetu w Londynie Aleksander Blum wygłosił w "Reduce" odczyt o Cerkwi w Rosji sowieckiej. Powtórzył go jeszcze dwa razy...

Odczyt na bardzo wysokim poziomie, oparty na literaturze i wypowiedziach... Magda nie odpowiadała. Niewiele co sławna, nakarmiła psa i poczęła swe łachmany suszyć...

Historie Cerkwi w Rosji, prelegent przedstawił strzeni czasów ustanowienia Patriarchatu, w 10-tych przez jego konflikty z władzami Rosji. Carowie bowiem porządkowali sobie Cerkiew...

Magda się wstrząsnęła. Oczy jej zapalały. I nagłe rzuciły jej się łyżki żalu i tęsknoty za cieniem w Wiszańcu...

Były myśli posłuchała, zaraz by dziecko zabrała i poszła w ten dżdżysty zmierzch powrotną drogą...

Bardzo rano wrócił Katur w dobrym humorze, bo zboże sprzedał drożej, niż w domu dawano...

Panna Teofila wbrew zwyyczajom o nic nie pytała, słuchała obojętnie i wzdychała. Zauważyła to wreszcie Katur...

— Uchwyj Boże! Stać się, to stało. Tylko niech się brat nie alertuje! Wróciła nasza Magda...

— Co siostra gada? Jak to? Gdzież ona? — W kuchni. — Dlaczego jej siostra przyjęła! — wybuchnął...

Rzuciła się do niego. — Niech brat się opamięta, posłucha. Jakże mogłam nie przyjąć. Do oja wróciła, gdzież pójść...

— Ja? — Tu go coś tknęło — to ta zębracka, wczoraj, z dzieckiem, to ona! — Odepchnął staruszkę...

Magda słyszała wszystko, stała jak skamielina u drzwi. Chwyć, co mu się trafiło pod ręką, był to żelazny pogrzebac i tym zamachnął...

— Wron, ty wyrodku! — Nie, Maryjo! Zabił! Ratunku! — Kobieta, rażona w głowę, zwała się na ziemię...

— Jezus, Maryjo! Zabił! Ratunku! — Katur się opamiętał, przez drzwi sieni zjrzął parobek...

— Nie żyje! O ja nieszczęśliwa! Nie ma już ducha! O zje, Maryjo! — Stary przetrzął czoło, trząsał się cały...

— Zabiłem! Zabiłem! Ot, i koniec. — Nie tak mięno czasu, nie wiedział. Wzdrygał się na piąć i kwilenie dziecka za ścianą...

— Zabiłem! Zabiłem! Ot, i koniec. — Nie tak mięno czasu, nie wiedział. Wzdrygał się na piąć i kwilenie dziecka za ścianą...

— Zabiłem! Zabiłem! Ot, i koniec. — Nie tak mięno czasu, nie wiedział. Wzdrygał się na piąć i kwilenie dziecka za ścianą...

— Zabiłem! Zabiłem! Ot, i koniec. — Nie tak mięno czasu, nie wiedział. Wzdrygał się na piąć i kwilenie dziecka za ścianą...

— Zabiłem! Zabiłem! Ot, i koniec. — Nie tak mięno czasu, nie wiedział. Wzdrygał się na piąć i kwilenie dziecka za ścianą...

— Zabiłem! Zabiłem! Ot, i koniec. — Nie tak mięno czasu, nie wiedział. Wzdrygał się na piąć i kwilenie dziecka za ścianą...

NA III NIEDZIELĘ POSTU

Przyszedł tedy do miasta Samarii, które zowią Sychar, blisko folwarku, który dał Jakub Józefowi, synowi swemu. A była tam studnia Jakubowa; Jezus tedy zmęczony z drogi, siedział tak przy studni...

Liturgia dzisiejszej Mszy świętej mówi nam o wodzie. Wszyscy wiemy, jak potrzebny jest człowiekowi woda. Wszyscy wiemy, jak potrzebny jest człowiekowi woda...

MAPA WYZNANIOWA AFRYKI

Mapę wyznaniową Kontynentu afrykańskiego sporządzono w Kenii na podstawie badań Ośrodka Eklezjalnego Afryki zamieszkującej obecnie 367 mln. ludności...

CHARUTARIA LIBERTY

Fajki od Cr\$ 3,00 do Cr\$ 120,00 — Fumos Tietê — Goyano — Amarelino — Mineiro — Rio do Sul — Artakuly dla fryzjerów i ostrzenie...

FLORECKI

Rua Saldanha Marinho, 148 — Curitiba - Paraná.

"LOCUM"

BIURO HANDLU ZAGRANICZNEGO Centralnego Związku Spółdzielni Budownictwa Mieszkanowego 00-828 Warszawa, ul. Marchlewskiego 13 - Polska.

BHŻ "Locum" umożliwiła zainteresowanym, przenośnym za stały pobyt do Kraju, nabywanie za waluty wymienialne mieszkań w domach wielorodzinnych...

BHŻ "Locum" umożliwiła również osobom zamieszkającym w Kraju nabywanie mieszkań i domów jednorodzinnych za waluty wymienialne...

Nabywca mieszkań czy domu jednorodzinnego, zostając członkiem jednej ze spółdzielni zrzeszonych w Centralnym Związku Spółdzielni Budownictwa Mieszkanowego...

Przedłuża i fureg Witolda Lutosławskiego wykonała orkiestra London Sinfonietta pod dyrekcją kompozytora w ramach Aldenburgh Festival...

TURYSTYKA I WYPOCZYNEK MAJĄ BYĆ GŁÓWNYMI ZADANIAMI ZAKOPANEGO Zgodnie z decyzjami władz Zakopanego...

Wobec mieszkań w domach wielorodzinnych i domów jednorodzinnych, spółdzielczość mieszkaniowa oferuje do sprzedaży w ograniczonym zakresie...

Wobec mieszkań w domach wielorodzinnych i domów jednorodzinnych, spółdzielczość mieszkaniowa oferuje do sprzedaży w ograniczonym zakresie...

Wobec mieszkań w domach wielorodzinnych i domów jednorodzinnych, spółdzielczość mieszkaniowa oferuje do sprzedaży w ograniczonym zakresie...

Wobec mieszkań w domach wielorodzinnych i domów jednorodzinnych, spółdzielczość mieszkaniowa oferuje do sprzedaży w ograniczonym zakresie...

BOGATSI — BIEDNYM

Do "Kampanii Europa 1973" — pomocy krajom ubogim — dołączyli wszystkie wyznania. Petycję podpisali — po ekumenicznym nabożeństwie w katedrze...

Kampanię zorganizował Światowy Ruch Rozwoju (World Development Movement). Celem jej jest wpłynięcie na 9 rządów Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej (EWG)...

Projekt z wieloma przeszkodami! — według zachodnio-niemieckiego eksperta od spraw prowestawia, prof. H. Biedermanna...

Odwołany został jeden z najstarszych znanych opisów Zamku Warszawskiego. Odkrył go dr Jan Władysław Woś...

Odwołany został jeden z najstarszych znanych opisów Zamku Warszawskiego. Odkrył go dr Jan Władysław Woś...

Odwołany został jeden z najstarszych znanych opisów Zamku Warszawskiego. Odkrył go dr Jan Władysław Woś...

Odwołany został jeden z najstarszych znanych opisów Zamku Warszawskiego. Odkrył go dr Jan Władysław Woś...

Odwołany został jeden z najstarszych znanych opisów Zamku Warszawskiego. Odkrył go dr Jan Władysław Woś...

Odwołany został jeden z najstarszych znanych opisów Zamku Warszawskiego. Odkrył go dr Jan Władysław Woś...

Odwołany został jeden z najstarszych znanych opisów Zamku Warszawskiego. Odkrył go dr Jan Władysław Woś...

Odwołany został jeden z najstarszych znanych opisów Zamku Warszawskiego. Odkrył go dr Jan Władysław Woś...

Odwołany został jeden z najstarszych znanych opisów Zamku Warszawskiego. Odkrył go dr Jan Władysław Woś...

Odwołany został jeden z najstarszych znanych opisów Zamku Warszawskiego. Odkrył go dr Jan Władysław Woś...

Odwołany został jeden z najstarszych znanych opisów Zamku Warszawskiego. Odkrył go dr Jan Władysław Woś...

Odwołany został jeden z najstarszych znanych opisów Zamku Warszawskiego. Odkrył go dr Jan Władysław Woś...

Odwołany został jeden z najstarszych znanych opisów Zamku Warszawskiego. Odkrył go dr Jan Władysław Woś...

Odwołany został jeden z najstarszych znanych opisów Zamku Warszawskiego. Odkrył go dr Jan Władysław Woś...

Odwołany został jeden z najstarszych znanych opisów Zamku Warszawskiego. Odkrył go dr Jan Władysław Woś...

MSZA PO POLSKU

Mieszkańcy metropolii Detroit będą mogli Msze św. w języku polskim. Program ten nadawany w każdą niedzielę przez radiostację WJLD (AM 1480)...

Każdego tygodnia Msza św. odprawiana będzie przez jednego członka Fakultetu Zakładów Naukowych w Lake.

Podając tę informację, ks. Rektor Ziemia powiedział: "Stowarzyszenie Polskich Księży w Detroit oraz zachęcał nas do realizacji tego programu. Polonijni wiśko nauki i wiedzy cieszy się, że może odpowiedzieć...

SWIATOWY ZBIOR MODLITW Zbiór modlitw z całego świata, bogato ilustrowany, pracowany przez dziennikarza E. Masinę i fotografa Cascio ukazał się w Włoszech w wydawnictwie...

O KULCIE EUCHARYSTYCZNYM Papieński dokument o Kulcie Eucharystycznym między innymi, że wystawienie Najświętszego Sakramentu dokonuje kapłan lub diakon...

2.000 KM ULIC NALICZONO W WARSZAWIE Nie kilometrów liczą w sumie stołeczne ulice? Według informacji zawartych w Roczniku Statystycznym Warszawy 1973 w zeszłym roku łączna długość jezdni stołecznych wynosiła 2.222 km...

NOWY FILM W POLSCE Na ekrany polskich kin wszedł głośny film Krzysztof Zanussi "Iluminacja". Utwór stał się potrójnym reatem zeszłorocznego festiwalu w Locum...

WYROBY JEDWABNICZE Zakłady jedwabnicze w Milanówku — jako nieliczne w Europie — wyrabiają na specjalne zamówienia mianem i pracowni konserwatorskich "zabytkowe" tkaniny...

POMNIKI PRZYRODY W Gołosowicach w pow. pszczyńskim rośnie dąb "ruszek" liczący 500 lat. Nie jest to jednakże jedyny tego typu okaz na terenie pow. pszczyńskiego...

POLONIA ZAGRANICZNA

U. S. A. TADEUSZ A. RIPA W DEPARTAMENCIE STANU

Tadeusz A. Ripa, syn b. Konsula Gen. R. P. w Pottsburghu i w Chicago, obecnie przez Światową Federację Polko-Węgierskiej i Grup Przyłączonych, został mianowany na wysokie stanowisko w Departamencie Stanu...

Przed objęciem tego stanowiska młody Ripa był Okręgowym Dyrektorem Poczty Amerykańskiej na Stany Ohio, Indiana i Kentucky obejmujących ponad 3000 urzędników...

Do obecných obowiązków Tadeusza Ripa należąć będą między innymi pośrednictwo Urzędu Paszportowego z innymi instytucjami rządowymi i Kongresem, planowanie i inicjatywa w kierunku ulepszenia istniejących regulaminów...

Tadeusz Ripa zamieszkuje wraz z żoną Charlotte i trojgiem dzieci w Rockville tuż obok Waszyngtonu, będąc w stałym kontakcie z jego rodzicami zamieszkałymi w Chicago.

MOZAIKA KOPERNIKA W NOWOJORSKIM PLANETARIUM

Słynne "Planetarium" nowojorskie, imienia Haydena, otrzymało w darze od "Polonii" piękną mozaikę z podobizną Mikołaja Kopernika. W uroczystości przekazania tego daru w wielkiej sali "Planetarium" wzięło udział...

Inżynier Krantz jest też twórcą mozaiki z wizerunkiem Matki Boskiej Częstochowskiej, która przed siedmiu laty, w dniu święta Trzeciego Maja, ofiarowana była przez Komitet Tysiąclecia Polski prezydentowi Johnsonowi...

Wspomniany dziennik dodaje że również na terenie Kazachstanu przebywa wielu Polaków. Organizowane są tam dla nich kursy języka polskiego. W ostatnich latach rozprawiono tam 14.000 podręczników. "W Karagandzie czy w Alma-Atie — informuje Kurier Polski — prasa polska rozchodzi się w ilości 75.000 egzemplarzy."

W. BRYTANIA

TRAKTORY POLSKIE W SZKOCJI W ostatnich miesiącach na wielu farmach w Szkocji pojawiły się w znacznej ilości traktory sprowadzone po raz pierwszy z Polski. To niezwykłe zjawisko jest skutkiem wielkiego zapotrzebowania na traktory i maszyny rolnicze...

POLSKA WIEŻA W AUSTRALISKIEJ BAZIE

W 1941 r. zaczęła się w Szkocji organizacja Polskiej Brygady Spadochronowej. Ponieważ ciężkie angielskie konstrukcje do szkolenia skoczków na ziemi nie przypadły do gustu Polakom, sami skonstruowali wieżę do skoków ćwiczebnych.

ARGENTYNA

Ekspedycja polskich andynistów Dnia 15 września 1973 r. wyruszyła z Polski ekspedycja wysoko-górska, aby zdobywać szczyty w Andach. Wyładowali w Peru, gdzie zbadał okolice górskie ABRA ANTIGONA...

Instruktor wspinaczki i narciarstwa w Klubie Wysokogórskim; inż. elektroniki Zbigniew Kurza lat 25, o kilkuletniej praktyce wspinaczki z wierzchołkami w Tatrach, Instruktor w Klubie Wysokogórskim.

5. inż. mech. Tadeusz Branicki lat 29, znany taternik, instruktor w Klubie Wysokogórskim;

6. Stanisław Jaworski, lat 27, operator zdjęć filmowych i telewizyjnych w Polsce znany taternik i współuczestnik w wyprawach inż. Rodzińskiego;

7. inż. Antoni Pańta, lat 29, znany taternik i zdobywca wielu szczytów;

8. inż. górnik Andrzej Łapiński, lat 28, taternik, współuczestnik w znanych ekspedycjach inż. Rodzińskiego.

Projekt ekspedycji na obecny rok: jechać własnym omini-busikiem wzdłuż brzozy Atlantyku aż na południe, Santa Cruz, aby stamtąd skierować się na zachód do Andów w okolicy Fitz Roy, gdzie po pewnych przygotowaniach chcą zdobyć ten trudny i niebezpieczny szczyt. O ile wszystko pójdzie dobrze, a jesteśmy pewni, że tak, udadzą się następnie do Mendoza, następnym ich celem jest zdobycie najpotężniejszego szczytu Aconcagua, a potem w miarę możliwości rozpoznania pięknych gór i szczytów w okolicach Tinogasta.

FRANCJA

Z WYSTAWY FILATELISTYCZNEJ "COFERNICANA 73" W ROUBAIX

Na zakończenie Roku Kopernikowskiego, Klub Filatelistów Polskich we Francji urządził wystawę z okazji 500-lecia urodzin wielkiego Polaka — astronoma Mikołaja Kopernika. Wystawa miała miejsce w Roubaix, w miasteczku teatru w dniach 15 i 16 grudnia 1973 r.

Uroczystość otwarcia wystawy dnia 15 grudnia, o godz. 14.30 dokonała p. Prouvost-Furkchomme w zastępstwie burmistrza, w asyście Józefa Burkowskiego, prezesa Klubu Filatelistów Polskich we Francji. Wśród gości byli: ks. Bogdan Śmiglak, dyrektor poczty p. Leroux; pani Wołosiewicz z Sekcji Polskiej Radia Francuskiego, p. Wołosiewicz, inż. Jerzy Jankowski, redaktor pisma "Polska w Europie", Eugeniusz Tuszewski, prezes Komendantów w Lille; p. Deryng, arch.; Stefan Rosinski, prezes Klubu Filatelistów w Leon; p. Taczowa, prezeska Związku Katolickiego, p. Kozik, p. Kuszelewski, p. Zbigniew Król prezes IDG; p. Stanisław Srociński oraz prezesi klubów filatelistycznych z Roubaix, Tourcoing, Wattrelos i Croix.

DZIAŁ POETÓW

SMUTNO MI BOŻE...

Ideę po złotej ścieżynie... A w kolo cisza jestenna... Nade mną w górze sznur mew w dale płynie, Dokoła pustka bezdenna. Patrz w mój smutek na gasnącą zorzę, SMUTNO MI BOŻE!

Ideę — a myśli jak te ptaki lotne — Gnają i gnają — bo serce im każe, Opadłe liście — są jak ja samotne... W oby kraj losy pognały go w darze. Więc usta szepczą modlitwę... w pokorze, SMUTNO MI BOŻE!

Ideę — choć przeszła już nie jedna jesień, A w snach koszmarnych ktoś mnie zda się wola... Bo przemieniał wiosna mych uśmiech, W jesiennym smutku... droga nie wesola. Lecz śmiało dążyć po obcym ugorze, SMUTNO MI BOŻE!

Ideę! — bom jeszcze wiele nie spełniła — Trzeba wykonać wytknięte zadanie... I miłość pochłonię... bo wariat to się! — A Pan z bigliotem... szkiełkami... Więc dla Rodkażu jeno wiersze tworzę... CZUWAJ NAD POLSKĄ, O BOŻE!

(Szwecja) F. OŚWIT — Grzegorzewska

O MELHOR EM PREÇO E SERVIÇOS

AUTO VIDROS S. CRISTÓVÃO

TEM DE TUDO PARA SEU CARRO VIDROS-BORRACHAS-ACESSÓRIOS MATRIZ: R. NILO CAIRO, 52 FILIAL: R. CONSO LAURINDO, 961 Fones: 22-7349 22-5374

AUTO MECÂNICA LONDRINA

DE GETULIO THADEO OSTROWSKI Mecânica de Automóveis em geral. Pintura — Lataria e Torno. Rua João Negrão, 1.820 — Fone: 23-4844 Curitiba — Paraná Fala-se em polonês

KĄCIK RODZINNY:

Muzyka poważna i rozrywkowa

Aż do XX wieku muzyka poważna i rozrywkowa — zarówno z punktu widzenia muzycznego, jak i nastawienia publiczności — nie były od siebie oddzielone. Fortepianowe marzenia Chopina były przeznaczone nie tylko dla sal koncertowych, lecz czarowały światła świąt...

muzykami przejawiały się w samym wyglądzie zewnętrznym. W Ameryce lat czterdziestych muzykę poważną nazywano lekceważąco "long haired" (długowłose), gdyż wykonywcy — wbrew ówczesnej modzie męskiej — zapuszczali sobie długie włosy.

dereckiego. Henze zaś twierdził, że natłoczeniem dla jego "Muz Sycylii" była muzyka amerykańskich rewerberów "Rolling Stones".

RODZINA PRZED TELEWIZOREM

10 DOBRYCH RAD

"Z telewizji można się nauczyć wielu rzeczy. Na przykład jak morduje się człowieka..." Autentyczna wypowiedź dziecka.

1. Im dzieci młodsze, tym bardziej trzeba się troszczyć o to, by nie zostawały same lub osamotnione przed telewizorem. Im dziecko młodsze, tym bardziej potrzebuje pomocy — rodziców lub starszego rodzeństwa — przy oglądaniu programu i odbieraniu wrażeń, których nie potrafi jeszcze samo uporządkować...

2. Zbyt częste i długie korzystanie z telewizji wyczerpuje dziecko psychicznie i sprawia, że zatraca ono właściwe odczucie wartości i rzeczywistości. Jego aktywność, zahamowana już przez nie ograniczone wycieczki przed telewizorem, zostaje przez nadmiar wrażeń ostatecznie sparaliżowana.

3. Przez wspólną zabawę i rozmowę z dzieckiem po oglądaniu programu można mu pomóc zrozumieć niezrozumiałe i naprostować negatywne przeżycia. Dlatego nie posiadające dziecka wprost przed telewizora do łóżka. Dajcie mu czas odnaleźć się w rzeczywistości i w ten sposób przygotować się na zdrowy sen.

4. Kiedy dziecko zaczyna się w czasie oglądania programu kręcić, rozmawiać, wstaje z miejsca i biega po pokoju — to dajcie w ten sposób wyraz swojej potrzebie ruchu i kontaktu z żywym otoczeniem. Weźcie też do uwzględnienia...

5. Polifonijność się zawsze, co będzie w programie i czy program ten nadaje się dla waszych dzieci. Unikajcie w ten sposób niejednego niemilego zaskoczenia.

6. Starajcie się uzgodnić różne zainteresowania różnych członków rodziny i wspólnym wyborem (np. pierwszy czy drugi program?) sprowadzić je do wspólnego mianownika. W ten sposób telewizor nie rozbił, ale scali rodzinną wspólnotę.

7. Pomóżcie dzieciom, tym starszym i tym młodszym, wspólnie przeżywać przeznaczone dla dzieci programy. Niech starsze rodzeństwo — bez okazywania zniechęcenia i wyższości — potrafi zainteresować się tym, co oglądają najmłodsi i cieszyć się razem z nimi.

8. Probuście włączyć od nowa zachęcać wasze dzieci, by narysowały, opowiedziały lub odegrały to, co im się szczególnie podobało w telewizji. W ten sposób pobudzacie aktywność i krytyczny zmysł dziecka, zapobiegacie zahamowaniu.

9. Zwroście uwagę na to, by telewizor nie stał ani za nisko, ani też za wysoko, lecz na poziomie oczu siedzących przed nim dzieci. Zbyt niskie światła w tym samym pokoju. 10. Odstęp między widzami a telewizorem winien wynosić najmniej dwa i pół metra. Dzieci lubią nie raz wprost "wchodzić" w aparat. Tymczasem właśnie dla nich jest to szczególnie niebezpieczne.

Uśmiechnij się...

CHUDE KROWY
Mała Magda przegląda się pasącym na górskiej łące krowom. Nagle pyta gazdę, który opiekuje się krowami: — Dlaczego te wasze krowy są takie chude?

ZASKOCZENIE...
Widz w kinie zapala papierosa. Podchodzi do niego biuletka i wskazuje na napis na ścianie, że nie wolno palić, mówi: — To dla pana umieszczono ten napis!

ARGUMENT
W ciemnym zaułku bandzior zwraca się do przechodnia: — Dawaj forsę! Ale szybko! — Łaskawo — proszę apapadnięty — nie wiem, co ze mną zrobił, gdy wróciłem do domu bez grosza.

— A myślisz — powiada na to bandzior — że moja to lepsza?

EMPRESA LAPEANA LTDA. TRANSPORTES COLETIVOS
AGÊNCIAS: Guaratuba — São Mateus do Sul — Lapa
AGÊNCIA-SEDE: Estação Rodoviária, Box 49 e 50 — Fone: 22-0584
ESCRITÓRIO: Avenida Silva Jardim, 465 — Fone: 24-5574
ENCOMENDAS: Avenida 7 de Setembro, 2.143 — Telefone: 23-6206
MÓVI SIĘ PO POLSKU
OFICINAS: Av. Silva Jardim, 465 — Fone: 22-8004
CURITIBA PARANA

Kuchnia Polska

SOS ZIELONY DO WĘDLIN I ZIMNYCH MIĘS
1 szklanka majonezu, 1 szklanka kwaśnej śmietany i 1 łyżeczka rozpuszczonej w odrobinie wody żelatyny. Wszystkie dokładnie mieszać, następnie dodajemy pokrojone w drobną kostkę białko z dwóch jaj ugotowanych na twardo, 2 łyżeczki musztardy, 2 łyżeczki drobniutko posiekanej szczyptki, 2 łyżeczki posiekanej naci pietruszki, 1 drobno posiekane cebule, 1 łyżeczkę świeżo utartego chrzanu. Mieszaną to jeszcze raz, dodajemy do smaku sok z cytryny, szczyptę soli i cukru. Sos powinien "dojrzeć" przed podaniem w chłodnym miejscu przez 1 — 2 godziny.

Czy można dziś być prawdziwym chrześcijaninem?

Bardzo niepokojące pytanie. Na pewno jednak znacie już z góry naszą odpowiedź: Oczywiście — jest to możliwe. Jaką inną odpowiedź nie moglibyśmy wam dać z tego miejsca; mówimy do was znad grobu Piotra Apostoła, z samego serca Kościoła, który i dziś i poprzez całą historię niesie prorocze słowa Chrystusa: "Oto jestem z wami po wszystkie dni, aż do skończenia świata" (Mt. 28,20).

Pamiętajcie, że całe nasze prawo moralne Chrystus zrealizował w przykazaniu miłości Boga i miłości bliźniego jak siebie samego. Miłość jest prawem możliwym, prawem łatwym, prawem cudownym. A jeśli tak jest, to życie prawdziwie chrześcijańskie jest nie tylko możliwe, ale nie jest nawet trudne. Skala jest wielka; prowadzi do szczytowego heroicznego znaku krzyża — znaku najwyższej miłości.

Pierwsza moc — to łaska, czyli ta pomoc, która wypływa z faktu, że jesteśmy chrześcijanami. Być chrześcijaninem — to nie ciężar ponad siły. Chrystus powiedział całkiem wyraźnie: "Albowiem moje jarmuzo jest słodkie, a moje brzemie lekkie" (Mt. 11,30). Co to jest łaska? Ten obszerny dzał doktryny katolickiej powinniśmy znać lepiej. Tutaj krótko tylko powiemy, że łaska — to działająca i usiewająca obecność Boga w nas; to zaczątek zjednoczenia naszego życia z życiem Boga; to nadprzyrodzona miłość Boga w nas. Znaczy to, że mamy naszym niezastępowanym wewnętrznym źródłem duchowej moralnej energii, z którego zawsze możemy czerpać, gdy zachodzi potrzeba, i to w takiej mierze, jaka potrzebna jest, abyśmy żyli jak chrześcijanie. A jeśli chcemy korzystać godnie i skutecznie, to powinniśmy większą uwagę zwracać na ten fakt, który nas dotyczy tak głęboko i osobiste.

W rzeczywistości nowe koleje losu stanowią doskonałe pole ćwiczeń dla etyki chrześcijańskiej, dając każdemu z nas szansę odpowiedzi na swoje pytanie, osobiste, zgodnie z naszym powołaniem chrześcijańskim. (Z audycji ogólnej Pałecza Pawła VI).

Casa Pavão
Hipólito Dopieralskiego
Rua Mal. Floriano, 511
OURITIBA — PARANA
Wielki wybór ubrań gotowych, kapeluszy, bucików, kozuś. — Artykuły ogólne dla mężczyzn, kobiet i dzieci.
FLORECKI
Rua Saldanha Marinho, 148 — Curitiba — Parana

INDICADOR PROFISSIONAL
Lekarze:
DR LUDOVICO RYDYGIER
MÉDICO
Estágio Hospitalar de 4 anos nos Estados Unidos e Cursos de Especialização na New York Polyclinic and Hospital
Consultório: Rua Barão do Rio Branco, 63, 23-8494 — 14.º andar — Conjunto, 1411 — Edifício do Rio Branco.
Residência: Rua do Herval, 182 — Fone: CURITIBA

Dentyści:
DR WINCENY FLENK
Godziny przyjęć: od 8 do 11 i od 2 do 6. Rua Voluntários da Pátria, 620 — CURITIBA.
DR. SILVESTRE CIRURGIA DENTIST
Atende no segundo andar: segundas, quartas e sextas, das 8.00 às 15.00. As quintas das 14.00 às 17.00 horas. Al. Jdha da Costa, Fone: 23-4954 — CURITIBA.

DRA. MARIA E. BARANSKI KANIA
CIRURGIA-DENTISTA
Alameda D. Pedro II, 602 — BATEL
HORÁRIO: Das 15,00 às 19,00 horas
MÓVI SIĘ PO POLSKU

Adwokaci: Szpital
DR LEOPOLDO ANTONIO SOKOLOWSKI
Sprawy cywilne, kryminalne, inwentarze itd.
Prę. Pres. Getúlio Vargas, 68 Tel.: 488 - S. José dos Pinhais PARANÁ
DR EDWARD ZELAK
Załatwia sprawy cywilne, handlowe, kryminalne, robotnicze naturalizacje. Przeprowadza inwentarze.
Rua Emiliano Peretta, n.º 10 — 4 piętro — Conf. 401 (Esq. Pr. Zacarias), Edif. Quinco Fone: 22-0278 — CURITIBA

PAULO FILIPAK
ADVOCADO
Causas civis e comerciais, Inventários da Capital e do Interior. Horário: 9,30 às 11,00 e das 16,00 às 18,00 hs
Rua Cândido Lopes, 205 — 2.º andar — CURITIBA

FELIKS GOLCZAK
CONTADOR
Registro de firmas e s. w rozgrywki polityczne z wstępującymi w potęgę oscarstwami rozbiorowymi. Przed wybuchem powstania, Tadeusz Kościuszko szukał pomocy we Francji. Nic mu jednak nie obiecano. Proponowano mu jedynie służbę w armii francuskiej w stopniu generała. Nie mając żadnej nadziei wyskany poparcia Anglii, zrezygnował nawet z rozmów z rytycyjskimi.

ZAWIADOMIENIE
Z powodu choroby, biuro p. Heleny Berg...
Przedst. PEKAO Trad. Corp. New York — zamknięte przez 3-y miesiąc aż do odwołania.
Proszę zatem tu nic nie przysyłać.

DOKUMENT DO NABYCIA
Wyśle każdemu bezpłatnie broszurkę — dotychczas, który odnalazł w "Raport Piłata do Tyberiusza Cesarza" o Jezusie w Watykańskiej w Rzymie przed studenta niemieckiego W. D. Mahona. Po wielu trudnościach i przy pomocy kustosa biblioteki ks. Ferlinhausera, student dokopie dokumentu. Kto się interesuje tym dokumentem, proszony jest napisać na adres następujący:
S. Klimaszewski
C. P. 19
99820 — Viadutos
Rio Grande do Sul

CHARUTARIA LIBERTY
D.D.T. — B.H.C. — Formicidas — Kosy polskie
Florianópolis — Alicates poloneses e nacionais — Flocos de algodão — Desfiados 30 qualidades — Tabaco — 100 charutos Cr\$ 16,80 — Narzędzia i ostryżki — 1000000 — Nasiona cebuli 1974 — warzywno — pastewne — Bracatinga — eucalipto — wyka
Rua Saldanha Marinho, 148 — Curitiba — Parana

Osiem wieków pracowaliśmy na naszą zgubę...

"Nadzieja, ten potrzebny żywioł moralnego człowieka, uścisła Ojczyznę naszą i ledwie zostawiła za sobą ślady nieujrzałe... Gdzie są granice zupełnej już niemożliwości, tam dopiero kończą obowiązki obywatela". Tak pisał Walec Dzeduszycki i tak myśleli generalowie, oficerowie i żołnierze Powstania Kościuszkowskiego.

W obliczu klęski powstania a z nim upadku Polski, reszt żołnierzy i oficerów opuszczano zgłiszczą płonących polich miast, uchodząc na Zachód. Celem ich była Francja. Tam gdzie spodziewali się pomocy w wyzwaniu Ojczyzny. Ze stu pięćdziesięciu tysięcy żołnierzy polskich, walczących w szeregach Kościuszki, pozostali resztki, kilkuset tysięcy zasłały pola bitew tysiące osadzonych w forach rosyjskich i pruskich. Resztki tylko pojedynczo przetrwały się na Zachód.

Zawarty w kwietniu 1795 roku traktat w Bazylej między Francją i Prusami oraz traktat rozbiorowy między trzema oscarstwami, zakończone ostatecznie w roku 1797, kiedy została zlem Rzeczypospolitej została już ostatecznie rozobraza, wskazywało na to, że już nikt nie będzie upominał się o ją.

Nieprzewidywaną jednak sżył zabieg dyplomatyczny emigrantów polskich w Paryżu w Stambule, w Sztokholmie, i w innych krajach. Próbowano ocalić resztki wojska polskiego. Emigracyjnym radem miała być "Deputacja Polska", która nie osiągnęła jednak żadnych sukcesów. Sprawa zachowania wojska napotykała na różnego rodzaju przeszkody. Odpowiednie artykuły konstytucji francuskiej zakazywały przyjmowania cudzoziemców "w poczet obywateli".

Gen. Jan Henryk Dąbrowski czynił niezmiernie trudną stać dla odzwrotnia armii polskiej we Francji. Pisał do arandra: "Godny zaufania obywatel polski, który przybył prosto od armii austriackiej, zapewnia, że tam wszystkie dowództwo po polsku, że żołnierze płażą żądają przeważnie do Francji, byle urzeli tam legiony złożone z swych weteranów; zdaniem moim rzecz to bardzo łatwa do podjęcia i do wykonania, zważywszy, że podobne przedsięwzięcie musi rwać wielką dezorganizację armii nieprzyjacielskiej, uszczuplenie jej siły i ją samą osłabić". W myśl Dąbrowskiego, mormowanie Legionów we wszystkich państwach europejskich, sprzymierzonych z Francją, miało być dla niej kASA DE SANGUINE.

General Sułkowski głosił: "Naród, którego okoliczności, nie spodiennie wtrącały do niewoli, winien przyjąć za elementarną podstawę swojej dyplomacji: zwycięstwo!" Trzeba było czekać jeszcze kilka lat, aby powstała samodzielną armia polska na Zachodzie, dowodzona przez polskich generalow.

"Osiem wieków pracowaliśmy na naszą zgubę. Tysiąc omyslnych opuściliśmy okoliczności, które nasz naród wzmocnić mogły. O jakaż epoka jeszcze będzie, która wszelkie płatności, paś na nowo wróci i stworzy!" W tych oto słowach zawarła wada usuwanie legioń goryczy Patriotów Polacy w Paryżu, w kwietniu 1797 roku broni sądowemu w sąd, gdy po upadku Powstania Kościuszkowskiego, nie znawiek sprawach kryminalnych żadnej nadziei na odwrócenie losu, jaki doświadczył polskie po trzecim rozbiore. Upadek jednego z największych państw europejskich nie wywarł wielkiego wrażenia na polityce ani w Londynie, ani w Paryżu, ani w Turynie, ani w Wioszech: "Między wolnością a wolnością nie maś wyznajki. Jest ona jedna i nierozdzielna. Nim znowu dojdzie do nas, bmyj się za nią, edzielwoliwka nas potrzebuje, byle zewziemu tym samym nieprzyjaciółom, którzy nam ją wyrzili..." Musiało upłynąć jeszcze wiele lat, zanim żołnier Legionów polskich miał być skierowany do walki o własną czynną. Legioniści jakkolwiek srodze zawiedzeni w swoich oddziałach, spełniali nadal trudne i niewdzięczne zadania imie obcej sprawy. Gdy Legiony Polskie przeszły z przelich bojach wiele miast przez Pesaro, Ankone, wzbryleno Adriańsku, to w Imoli kardynał Chiaromonte (później papież Pius VII) podał im siebie w gościnie gen. Jan Henryka Dąbrowskiego oraz liczną ofiarę. Przy odjeździe udzielał błogosławieństwa z rozrzewaniem, dobie witano serdecznie Polaków w Pesaro, gdzie kardynał Saluzzo, ostatni legat papieski w Polsce, wspominał z elką przyjemnością gościnność i pobożność polską, którą znał w Warszawie ("Pamiętnik Dąbrowskiego", str. 47).

W Loreto czekała Legionistów najmlsza niepospódzianka. W Krakowie Dąbrowski otrzymał zaproszenie i upoważnienie do brania stamtąd chorągwi Mahometa, zdobytej pod Wiednem i przysłanej wraz z szabłą przez Jana III Sobieskiego w 1683 r. w Maryi Loretańskiej. Akt ten odbył się oczywiście. W dniu 3 maja wkroczył Legiony Polskie do Wiednia. Na Kapituł, pod posagiem Marka Aureliusza, przetrzał do żołnierzy generał Dąbrowski. A oto jego słowa: "Najbardziej mi się w tym kraju tkwił zawsze w sercach waszych". Dąbrowski przypomniał żołnierzom polskim w służbie obywatelnie Konstytucję 3 Maja.

Wkrótce, bo dnia 28 czerwca 1798 roku wyładował Tadeusz Kościuszko w Bayonnie, gdzie został owacyjnie przytany. Udał się następnie do Paryża aby prowadzić perkiację z Francuzami w sprawie użycia Legionów Polskich a sprawy polskiej. Karłono to różnymi obietnicami i zobowiązaniami, które przez cesarza i króla francuskiego stały dotrzymane. Naczelnik Kościuszko stracił wszędzie kwiecie zaufanie do Francji. Nie przyjął oferty Napoleona zejścia dowództwa nad armią polską. Nadeszła długa jna prowadzona przez Napoleona, która wykrwawiła nad polski. Legioniści bili się wszędzie, gdzie ich wysyłano. e wszystkich prawie krajach europejskich; we Włoszech, w Hiszpanii, w Austrii, Niemczech i masowo gineli na rozlecznych zlembach Rosji. Gineł w Afryce i na San Domingo. zemieli krajów europejskich, w bitwach kilkakrotnie zejściowca i niepodległość. Wprawdzie powstanie cesarza polstwa Warszawskiego tego lichego powstanie, w sprawie anuczów, przekreśliła ostatecznie nadzieje na rychłe odskanie niepodległości. Ofiara dla Francji była zbyt wielka. za uznaniem i wychwalaniem Polaków nie uczynił nic łeczej Napoleon dla sprawy polskiej.

W obliczu klęski powstania a z nim upadku Polski, reszt żołnierzy i oficerów opuszczano zgłiszczą płonących polich miast, uchodząc na Zachód. Celem ich była Francja. Tam gdzie spodziewali się pomocy w wyzwaniu Ojczyzny. Ze stu pięćdziesięciu tysięcy żołnierzy polskich, walczących w szeregach Kościuszki, pozostali resztki, kilkuset tysięcy zasłały pola bitew tysiące osadzonych w forach rosyjskich i pruskich. Resztki tylko pojedynczo przetrwały się na Zachód.

Nieprzewidywaną jednak sżył zabieg dyplomatyczny emigrantów polskich w Paryżu w Stambule, w Sztokholmie, i w innych krajach. Próbowano ocalić resztki wojska polskiego. Emigracyjnym radem miała być "Deputacja Polska", która nie osiągnęła jednak żadnych sukcesów. Sprawa zachowania wojska napotykała na różnego rodzaju przeszkody. Odpowiednie artykuły konstytucji francuskiej zakazywały przyjmowania cudzoziemców "w poczet obywateli".

Gen. Jan Henryk Dąbrowski czynił niezmiernie trudną stać dla odzwrotnia armii polskiej we Francji. Pisał do arandra: "Godny zaufania obywatel polski, który przybył prosto od armii austriackiej, zapewnia, że tam wszystkie dowództwo po polsku, że żołnierze płażą żądają przeważnie do Francji, byle urzeli tam legiony złożone z swych weteranów; zdaniem moim rzecz to bardzo łatwa do podjęcia i do wykonania, zważywszy, że podobne przedsięwzięcie musi rwać wielką dezorganizację armii nieprzyjacielskiej, uszczuplenie jej siły i ją samą osłabić". W myśl Dąbrowskiego, mormowanie Legionów we wszystkich państwach europejskich, sprzymierzonych z Francją, miało być dla niej kASA DE SANGUINE.

General Sułkowski głosił: "Naród, którego okoliczności, nie spodiennie wtrącały do niewoli, winien przyjąć za elementarną podstawę swojej dyplomacji: zwycięstwo!" Trzeba było czekać jeszcze kilka lat, aby powstała samodzielną armia polska na Zachodzie, dowodzona przez polskich generalow.

JEDNEGO PIJAKA — JEDNEGO CZŁOWIEKA WIĘCEJ STWARZA...
SARCOTON
ZWALCZA PIJANSTWO
Do nabycia w aptekach i drogeriach
KURSY O CHRZCIE ŚW. I MAŁŻEŃSTWIE

Cóż to jest takiego? — pytają z przestrachem niektórzy. A sążony i przywykli do swych "starych zwyczajów" zazwyczaj jeszcze wyrokują: nie, dawniej tego nie było! Słysząc takie mądre zapytania i jeszcze mądrzejsze wyrokowania aż język świerbi do godnej i dosadnej odpowiedzi, jak na przykład: człowieku, dziś jeżdżisz samochodem, samolotem, — orzesz traktorem i bez wielkiego zdziwienia się patrzyz w telewizor, a w religii chciałbyś być jeszcze jezeli już nie w czasach Noego, to przynajmniej dziada i przadziada. Czy to staszanie?

A czy to są potrzebne takie kursy — zaraz się przekonamy. Jesteś katolikiem już 20, 30 a może i więcej lat. Czy nie tak? — Gdyby tak teraz stanął przed tobą Chrystus i zapytał cię: Co to jest chrzest? albo: po co ci to chrzest ochrzcił twoje małenstwo? — Czy umiałbyś Mu na to odpowiedzieć? Czy nie zaśmuciliby się On taką twoją niewiedzą, choć się pompatycznie nazywasz katolikiem i uczniem Jezusa? I — powiedz też: ale nie zacerwieńilibyś z tego braku aż po same uszy? Raz nie koniec na tym. Jeżeli ty nie wiesz: co to jest chrzest i nie wiesz, czego od ciebie spodziewa się Bóg, który cie stworzył z tym i z tantym? Czy ty wiesz dlaczego Jezus umarł na krzyżu i czego pragnie od ciebie i twojego życia małżeńskiego? Czy ty wiesz, żeś od chwili twojego chrztu należysz do Kościoła św., w nim masz się ożenić i w nim masz wypełnić swe obowiązki małżeńskie, rodzinne i społeczne? Czy wiesz jak one wyglądają i jaki rachunek zdasz za nie przed Bogiem twoim i twoim stwórcą? — O tym jak i o wielu innych rzeczach, niezbędnych dla dobrego, trwałego, radosnego i na niebo zasługującego małżeństwa — ma ci powiedzieć właśnie kurs KURS przedmowy.

Czy nie warto o tym wiedzieć? Albo zapytaj się, czy ktoś już pojął, żeś odbył taki kurs? Na pewno nie! Węc i ty nie poażuj się, gdy nań pójdziesz i o wielu rzeczach pożytecznych i koniecznych się dowiesz.

Strzępy Historyczne MATEUSZ W POCIE CZOLA

Obrazki ze stulecia emigracji polskiej w Paranie — 1971 —

Mimo wielkiej przyjaźni, matki — Polki skrzętnie pilnowały, aby nie dochodziło do małżeństw z kabokami. Żyli ze sobą w zgodzie, ale nie pasowali do siebie wychowaniem, charakterem, obyczajem i wreszcie wykładem mieszanego małżeństwa. Znam tylko jeden wypadek takiego małżeństwa.

Przejeżdżał tedy bogaty kabokło na dobrze osiadłym koniu. "Schlebiał" Kupiance, że będzie jeździć bokiem na rasowym koniu, w kapeluszu, na kulbace z posrebrzaną kulą. Uwierzyla. Poszła. Nie długo Maneco zbił ją harapem a Kupianka uciekła od niego.

— Babcu, jakie jeszcze pamiętacie wydarzenia w kolonii? — Oj, był ich wiele i dobre i złe. Była rewolucja Federalistów — Bzdziak z Kuzmickim prowadził wojsko. Maszerowali tam i z powrotem. — Czy w oddziale Bzdziaka były tylko Polacy? — A tego nie pamiętam. Pamiętam jak mój ojciec przez cały tydzień miał żyto w żarnach dla nich, a matka wypekła razowe chleby dzień i noc. Jak tedy przechodził, to w koszach trzcinowych postawiono przy drodze pokrajane chleby, wysmarowane smalcem i każdy brał po kawaloku. Było ich dużo, chyba że sta. Ukrytych szukano. Mówilono, że wygrał. Pyszni i przegrali. Z naszej kolonii dwoje tylko wróciło. Ojciec ukrywał jednego w stodole, a drugiego w lesie, w dziurawej imbul. Pożywnie donosił im nocami.

W sam raz na zakończenie starego roku, przed sklepem Dobrym, dojechał dnia ojeżdżać do stodoły żyto. Policja wpadła z nielaską i wypytywała gdzie on jest. Poszli do stodoły i związanego wzięli na posterunek, tak jak był, bosy, w koszu. Zostawił tylko cepy. Ojciec zapani się na wszystkie świętości i uratował swoje gardło i schowanych synów, bo kogo tylko z winowajców ujęto, to już było po nim. Po pewnym czasie przyszła amnestia. Kto żyje — jest wolny i spokojnie może powrócić do swego zajęcia. Ukrywani powychodzili z kryjówek.

Byli i między Polakami przykre zajścia i bez rewolucji. W sam raz na zakończenie starego roku, przed sklepem Dobrym, dojechał dnia ojeżdżać do stodoły żyto. Policja wpadła z nielaską i wypytywała gdzie on jest. Poszli do stodoły i związanego wzięli na posterunek, tak jak był, bosy, w koszu. Zostawił tylko cepy. Ojciec zapani się na wszystkie świętości i uratował swoje gardło i schowanych synów, bo kogo tylko z winowajców ujęto, to już było po nim. Po pewnym czasie przyszła amnestia. Kto żyje — jest wolny i spokojnie może powrócić do swego zajęcia. Ukrywani powychodzili z kryjówek.

Byli i między Polakami przykre zajścia i bez rewolucji. W sam raz na zakończenie starego roku, przed sklepem Dobrym, dojechał dnia ojeżdżać do stodoły żyto. Policja wpadła z nielaską i wypytywała gdzie on jest. Poszli do stodoły i związanego wzięli na posterunek, tak jak był, bosy, w koszu. Zostawił tylko cepy. Ojciec zapani się na wszystkie świętości i uratował swoje gardło i schowanych synów, bo kogo tylko z winowajców ujęto, to już było po nim. Po pewnym czasie przyszła amnestia. Kto żyje — jest wolny i spokojnie może powrócić do swego zajęcia. Ukrywani powychodzili z kryjówek.

Wystawa Polska w Kurytybie
Dyrekcja Spraw Kulturalnych Stanowego Sekretariatu Edukacji i Kultury Rządu Parany wspólnie z Konsulatem Generalnym PRL urządzają, z okazji 30-lecia powstania Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, wystawę "SZTUKA W KURSIE I PLAKATY POLSKIE". Inauguracja wystawy odbędzie się 19 marca o godz. 20,00 na 2-gim piętrze w "Bibliotece Pública do Parana", ulica Cândido Lopes — Kurytyba.
Wystawa będzie czynna do końca marca.

POSZUKIWANIA
Marian Piaskowski pragnie ustalić miejsce zamieszkania jego matki która wyjechała do Brazylji w 1946 r. Od czterech przeszło lat nie otrzymuje żadnej odpowiedzi na swe listy. Ostatnio matka zamieszkiwała w Kurytybie Parana. Dokładny adres gdzieś się zawieruszył. Matka Mariana nazywa się Stanisława Piaskowska z domu Kucharska. Powinna liczyć obecnie 85 lat i mieszkała z córką Lucją zamężną za Bronisławą Sadowskiego. Gdyby się okazało, że Stanisława Piaskowska już zmarła, Marian Piaskowski prosi o przysłanie mu dokumentu zgodnego z przeżyczeniami na język polski, celem uzupełnienia dokumentów rodzinnych. Wszelkie informacje można wysłać na adres: Marian Piaskowski, Wolstzyn 64-200, ul. Dąbrowskiego 1, woj. Poznańskie — Polska.

Janina Tyczyno sierpuje nowo brata Józefa Woitowicza urodzonego 25 sierpnia 1912 roku we wsi Bukowa Wielka, pow. Chełm, woj. Lublin, syna Pawła i Mariany z Celnińskich, zamieszkałego w Brazylji. Ostatni list od brata otrzymała p. Janina Tyczyno w grudniu 1951 roku. Jakikolwiek informacje należy skierować na adres: Janina Tyczyno, 58-100 Świdnica, ul. Pułaskiego 12, woj. Wrocławskie — Polska.

